

P R O G N O Z A

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu

**Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice
we wschodniej części gminy
obejmującego obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej
oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy**

Wykonał Zespół:

mgr Iwona Górską (biegły z Listy Wojewody Małopolskiego
w zakresie sporządzania o.o.n.ś. nr 117/2000)
mgr inż. arch. Joanna Kaczmarek Mikuszevska
Ewa Babińska

Bielsko Biała, czerwiec 2016 rok

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	3
1.1 Podstawy formalne i prawne opracowania	3
1.2 Cel i merytoryczny zakres prognozy, informacje o zastosowanych metodach	4
1.3 Wykorzystane dokumenty i materiały planistyczne	5
1.4 Informacje o formie i treści ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	6
1.4.1. Informacje o terenie objętym planem	6
1.4.2. Przedmiot planu	9
1.5 Powiązania z innymi dokumentami planistycznymi	12
2. ANALIZA I OCENA USTALEŃ PROJEKTU PLANU, W ZAKRESIE:	14
2.1 celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu wspólnotowym i krajowym	14
2.2 skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska oraz ekosystemy i krajobraz	19
2.3 przewidywanego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000	23
2.4 potencjalnych zmian w środowisku, w przypadku braku realizacji planu	25
2.5 istotnych problemów ochrony środowiska w obszarze objętym planem	25
3. ROZWIĄZANIA PLANISTYCZNE MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	27
3.1 Tereny zainwestowane	27
3.2 Tereny niezainwestowane	29
3.3 Ocena rozwiązań	29
4. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	30
5. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	30
6. INFORMACJE O METODACH I CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIAN MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	31
7. WNIOSKI KOŃCOWE - STRESZCZENIE	31
8. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE	34

1. WSTĘP

1.1 Podstawy formalne i prawne opracowania

- Projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice we wschodniej części gminy obejmującego obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy sporządzony w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 roku o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.
- Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „**Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice we wschodniej części gminy obejmującego obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy**” jest załącznikiem do dokumentu podstawowego i stanowi realizację zapisów Działu IV ustawy z dnia 3 października 2008 roku o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013r., poz. 1235 ze zm.) dotyczących przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów planów zagospodarowania przestrzennego.
- Podstawy formalno - prawne opracowania prognozy stanowią:
  - Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013r., poz. 1232 z późn. zm.),
  - Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013r., poz. 1235 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2015r., poz. 199 ze zm.),a także ustanowiona na szczeblu wspólnotowym:
  - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (2001/42/WE).
- Zakres i granice obszaru objętego planem wynikają z postanowień uchwały Rady Gminy Wilkowice Nr XXIV/282/2013 z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice we wschodniej części gminy obejmującego obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy.
- Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się wraz z projektem planu miejscowego, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- Opracowanie zostało wykonane na zlecenie Gminy Wilkowice w ramach prac nad dokumentem podstawowym.
- Stopień szczegółowości opracowania uzgodniono zgodnie z art. 53 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.
- Zgodnie z art. 57 i 58 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko prognoza wraz z dokumentem podstawowym podlega opiniowaniu i uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Bielsku Białej.
- Na podstawie art. 17 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* i w myśl art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* Wójt Gminy Wilkowice podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i prognozy oddziaływania na środowisko dla obszaru wschodniej części gminy Wilkowice.
- Zgodnie z art. 17 ust. 10 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* i art. 54 ust. 3 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* Wójt Gminy poddaje wraz z projektem planu zagospodarowania przestrzennego również prognozę postępowaniu z udziałem społeczeństwa tj. ogłaszając odpowiednio wyklada projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu oraz organizuje dyskusję publiczną nad przyjętymi rozwiązaniami.

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nakazuje uwzględnienie w prognozie m.in. zapisów dotyczących metod i częstotliwości analizy skutków realizacji ustaleń (monitoringu) oraz ustalenie oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.

1.2 Cel i merytoryczny zakres prognozy, informacje o zastosowanych metodach

- Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian w środowisku, które mogą być wywołane przez zagospodarowanie terenu ustalone nowymi zapisami planu miejscowego, a w szczególności dokument prognozy ma za zadanie:
  - zidentyfikować pojawiające się zagrożenia związane z dopuszczeniem przez plan nowych sposobów użytkowania terenów, w konkretnych warunkach środowiskowych,
  - ustalić, czy w rozwiązaniach planistycznych, prawidłowo uwzględniono lokalne uwarunkowania środowiskowe,
  - ocenić skutki, które mogą wynikać z realizacji projektowanego zamierzenia, na obszarze objętym planem oraz na obszarach sąsiednich,
  - sprawdzić na ile ustalenia planu pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska oraz w jakim stopniu ustalenia planu mogą spotęgować istniejące zagrożenia lub je osłabić,
  - sprawdzić, w jakim stopniu proponowane sposoby wykorzystania terenów naruszają zasady prawidłowej gospodarki zasobami wynikające z polityki gminnej i regionalnej, w tym ochrony zasobami przyrodniczymi.
- Prognozę sporządzono dla obszaru planistycznego odpowiadającego obszarowi planu przy uwzględnieniu powiązań z sąsiednimi terenami w zakresie: systemu obszarów chronionych, ciągłości powiązań przyrodniczych, zasad zagospodarowania i kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, przepływu zanieczyszczeń i elementów infrastrukturalnych.
- Opracowanie nie zawiera szczegółowych informacji o zawartości projektu planu oraz propozycji alternatywnych rozwiązań minimalizujących zagrożenia środowiska przyrodniczego. Ewentualne korekty dotyczące likwidacji bądź zmniejszenia zagrożeń środowiska przyrodniczego i kulturowego wprowadzane były na bieżąco.
- Przy ocenie projektu planu, w kontekście przewidywanych zmian, uwzględniono również cele globalne ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego wynikające z polityki gminnej i regionalnej.
- Zakres merytoryczny prognozy uwzględnia wymagania zawarte w art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- Zakres przedmiotowy prognozy wyznaczają pojawiające się potencjalne typy oddziaływań, które mogą, przekształcając środowisko, obniżać jego wartość przyrodniczą oraz pogarszać warunki życia, w związku z:
  - przekształceniem powierzchni ziemi,
  - emisją zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, emisją hałasu, wytwarzaniem ścieków i odpadów,
  - zaburzeniami procesów zachodzących w środowisku abiotycznym,
  - przeobrażeniem struktury przyrodniczej obszarów (powstawanie nowych barier),
  - możliwością wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń (sytuacje awaryjne, klęski żywiołowe).
- Prognoza, w myśl zapisów ustawowych, nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności proponowanych zamierzeń inwestycyjnych, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą ich realizacja na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury. Ma ona również wykazać czy rozwiązania służące zabezpieczeniu przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń spełniają swoją rolę oraz w jakim stopniu warunki realizacji ustaleń planu mogą oddziaływać na środowisko. Przy dużej złożoności zjawisk przyrodniczych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska ma charakter hipotetyczny.
- Informacje zawarte w niniejszej prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości dokumentu podstawowego.
- Dla potrzeb opracowania nie prowadzono specjalistycznych badań terenowych, a jedynie w marcu 2016 roku dokonano wizji terenowej. „Prognoza...” jest kameralnym opracowaniem autorskim, sporządzonym w oparciu o dostępne materiały tj. publikacje, dokumenty, raporty i inne.
- Zakres merytoryczny „Prognozy...” w oparciu o informacje i stopień szczegółowości projektu planu na etapie przygotowanym do opiniowania i uzgodnień.

- Przyjęta w niniejszym dokumencie metoda opracowania, podyktowana była następującymi przesłankami:
  - obszar zmiany planu został przesądzony w uchwałach o przystąpieniu do sporządzenia jego zmiany,
  - dla części obszaru objętego niniejszą zmianą obowiązuje „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wschodniej części gminy Wilkowice ” z 2006 roku,
  - dla obszaru gminy obowiązuje aktualne opracowanie ekofizjograficzne,
  - dla obszaru gminy, na etapie sporządzania studium przyjętej Uchwałą Nr XXXVIII/396/2010 Rady Gminy Wilkowice z dnia 14 stycznia 2010 roku, opracowano prognozę oddziaływania na środowisko w pełnym zakresie,
  - ramowy zakres prognozy określiła obowiązująca ustawa i został on zaakceptowany przez odpowiednie instytucje,
  - projektowany zakres dokumentu podstawowego określają przepisy z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, granice opracowania zostały przesądzone w uchwale o przystąpieniu do sporządzenia planu,
  - projekty ustaleń dotyczą konkretnej rzeczywistości obejmującej środowisko przyrodnicze wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem i w swoim zakresie dotyczą przestrzennego rozmieszczenia zainwestowania.

1.3 Wykorzystane dokumenty i materiały planistyczne

W opracowaniu uwzględniono informacje zawarte w dokumentach planistycznych sporządzonych dla obszaru gminy, wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty, raporty i inne dotyczące szerszego obszaru oraz wynikające z obowiązujących aktów prawnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego, ochrony środowiska i udziału społeczeństwa w ochronie środowiska, w tym:

- Materiały planistyczne:
  - > projekt Uchwały Rady Gminy w Wilkowicach, w sprawie: Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice we wschodniej części gminy obejmującego obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy,
  - > uwagi organów i instytucji wniesione w odpowiedzi na zawiadomienie Wójta Gminy o przystąpieniu do sporządzenia zmian planu,
  - > uzgodnienia organów właściwych w sprawach opiniowania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
  - > „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice” przyjęte Uchwałą Rady Gminy Nr XXXVIII/396/2010 z dnia 14 stycznia 2010r.,
  - > Strategia Rozwoju Gminy Wilkowice do 2020 roku, 2006r.,
  - > narzędziami wspomagającymi stanowiącymi źródła informacji faktograficznej o środowisku, a w szczególności o tych jego cechach, które mają zasadniczy wpływ na rozwiązania planistyczne są:
    - Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice”, maj 2009r., wykonane w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1298 z 2002 roku),
    - Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice”, maj 2009r.,
    - Program ochrony środowiska dla gminy Wilkowice, 2004r.,
    - Program ochrony środowiska dla powiatu bielskiego, 2004r.,
    - Plan gospodarki odpadami dla gminy Wilkowice, 2004r.,
    - Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Wilkowice, maj 2009r.,
    - Gminna Ewidencja Zabytków, Urząd Gminy 2012r.,
    - Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce - W. Jędrzejewski i in. 2012r.,
    - Objasnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, skala 1:10 000, gmina Wilkowice, powiat bielski, województwo śląskie - Kazimierz Nowacki, Alicja Jurczyk, PIG-PIB, Warszawa 2010r.,
    - Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Bielsko na okres gospodarczy od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2017r., Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie, 2009r.- opisanie ogólne lasów Nadleśnictwa, program ochrony przyrody,

- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Bielsko na okres gospodarczy od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2017r., Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie, 2009r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Jeleśnia na okres gospodarczy od 1 stycznia 2005r. do 31 grudnia 2014r., Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie, 2010r.,
- Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania województwa, etap I - CDPGŚ J.B. Parusel, K. Skowrońska, A. Wower, Katowice 2007r.,
- Studium Architektoniczno-Krajobrazowe dla obszaru Parku Krajobrazowego Beskidu Małego, Biuro Rozwoju Regionu, Katowice 2001r.,
- Projekt Planu Ochrony części Parku Krajobrazowego Beskidu Małego zlokalizowanej w granicach województwa małopolskiego, KRAMRKO, Kraków 2013r.,
- Trasy do narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magurki Wilkowickiej zrealizowane w 2011 roku przez gm. Wilkowice w partnerstwie z gm. Czernichów - decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia.
- Raport oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia budowy tras do narciarstwa biegowego zlokalizowanego w partiach szczytowych Magurki Wilkowickiej, EN4 s.c. Marcin Janik, Mirosław Początek, Bieruń, lipiec 2009r.
- Strony internetowe:
  - oficjalny serwis informacyjny Gminy - <http://www.wilkowice.pl>.
  - Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska - <http://geoserwis.gdos.gov.pl>,
  - Banku Danych Lokalnych - <http://www.stat.gov.pl.bdl>,
  - Centralnej Bazy Danych Geologicznych - <http://www.pgi.gov.pl>,
  - Ministerstwa Środowiska - www.mos.gov.pl/natura2000,
  - Informatyczny System Ochrony Kraju - www.isok.gov.pl.
- Mapy
  - > topograficzna, sozologiczna, hydrograficzna i geośrodowiskowe w skali 1:50 000 w skali 1:50 000 arkusze: M-34-74-D i M-34-75-C, stan aktualności 1973 - 85 i 2002 rok,
  - > Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, 1: 500 000, Kleczkowski A.S., AGH, Kraków, 1999 rok,
  - > Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Wilkowice (ark.M-34-75-C-a-4, M-34-75-C-c-2, 541.422/L, 172.323) - PIG-PIB Oddział Karpacki Kraków, skala 1:10 000,
- Obowiązujące akty prawne (ustawy i rozporządzenia szczegółowe) dotyczące zagospodarowania przestrzennego, ochrony środowiska, udziału społeczeństwa w ochronie środowiska.
- Materiały inwentaryzacyjne zebrane w trakcie wizji w terenie, marzec 2016 roku.
- Inne źródła informacji to dane i opracowania instytucji regionalnych związanych z działalnością w zakresie środowiska oraz materiały publikowane, informacje z ekspertyz i dokumentów planistycznych.

1.4 Informacje o formie i treści ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

1.4.1. Informacje o terenie objętym planem

Obszar objęty planem obejmuje części wsi Wilkowice położoną generalnie na wschód od trasy drogi krajowej nr 69 Bielsko - Żywiec do granicy gminy. Podstawowa zabudowa wsi rozciąga się na wyłaszczeniu podstokowym wzniesienia Magurki Wilkowickiej; tereny zurbanizowane Wilkowic o zwartej zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, letniskowej i zagrodowej o przewadze budynków w dobrych stanach technicznych z XIX i XX w. rozciągają się wzdłuż dróg regionalnych i lokalnych.

Cześć gminy objętej planem położona jest w obrębie Beskidu Małego (część wschodnia) i Kotliny Żywieckiej (część zachodnia). Pod względem morfologicznym teren ten usytuowany jest w makroregionie Beskidy Zachodnie. Dolina rzeki Białej stanowi tzw. Bramę Wilkowicką rozdzielającą pasma Beskidu Śląskiego od Beskidu Małego i umożliwiającą łatwą komunikację północ-południe. Tworzy ona znaczne obniżenie terenu. Wysokość terenu Gminy waha się między 363 m npm (koryto Białej na granicy z Bielskiem-Białą), a 909 m npm (szczyt Magurka). Grupa Magury Wilkowickiej to pasmo Beskidu Małego, który opada stromym stokiem w kierunku Bramy Wilkowickiej i Kotliny Żywieckiej. Wznosi się od 400 do 500 m ponad otaczające go obniżenia, a swą odrębność zawdzięcza w dużym stopniu twardości skał, z których jest

zbudowany. W skład Beskidu Małego na terenie opracowania wchodzi następujące ważniejsze szczyty: Magurka (909m npm) i Rogacz (802m npm).

Obniżenie Kotliny Żywieckiej - dno kotliny wznosi się na wysokość 340 - 500 m npm. Pokryte jest w większości niewysokimi wzniesieniami i niskimi grzbietami, porozielnymi dolinami potoków.

Teren gminy Wilkowice zlokalizowany jest w Karpatkach Zachodnich i należy do Zewnętrznych Karpat Fliszowych. Są to utwory związane z dużą jednostką tektoniczną Karpat Zewnętrznych, zwaną Płaszczowiną Śląską. Utwory fliszu karpackiego reprezentowane są głównie przez silnie sfałdowane, naprzemianległe warstwy piaskowców, łupków oraz zlepieńców. Utwory fliszu karpackiego ulegają procesowi wietrzenia tworząc kolejno wietrzliny kamieniste lub wietrzliny kamieniste zaglinione, a następnie wietrzliny spoiste z okruchami kamienistymi. Na stokach wzniesień oraz na zboczach dolin zalegają czwartorzędowe pokrywy deluwialne wykształcone najczęściej jako rumosze łupków i piaskowców często zaglinione lub gliny z domieszkami okruchów fliszowych. Są to utwory zboczowe powstałe wskutek przemieszczania się materiału fliszowego po stokach wzniesień. W obrębie dolin rzek zalegają osady akumulacji rzecznej reprezentowane przez warstwy żwirów i otoczków, często zaglinionych.

Zjawiska osuwiskowe - obszar gminy Wilkowice jest bardzo zróżnicowany pod względem charakteru, typu, wielkości i częstotliwości występowania osuwisk. Na obszarze tym w wyniku prac przeprowadzonych w ramach projektu SOPO rozpoznano i udokumentowano ogółem 34 osuwiska. Ogółem wyznaczone osuwiska zajmują na terenie gminy powierzchnię około 324 ha. Obliczony wskaźnik osuwiskowości badanego obszaru wynosi 10,45%. Osuwiska na terenie gminy rozmieszczone są nierównomiernie. We wschodniej części gminy (Beskid Mały) duże osuwiska złożone powstały głównie w rejonach o dużych nachyleniach stoku (powyżej 15°), gdzie jednocześnie występowały dogodny układ warstw geologicznych oraz odpowiednie warunki hydrogeologiczne.

Osuwiska podzielono na trzy grupy ze względu na aktywność:

- osuwiska aktywne - charakteryzują się występowaniem w ich obrębie świeżych i wyraźnych form świadczących o ciągłym przemieszczaniu się materiału: skarp, progów oraz skarp wewnątrz-osuwiskowych;
- osuwiska okresowo aktywne - są to tereny objęte procesem osuwania, mające mniej wyraźne formy w stosunku do osuwisk aktywnych i wykazujące ślady niedawnych przemieszczeń mas skalnych; obejmują obiekty, w których nie stwierdzono śladów współczesnych lub niedawnych (w czasie do 5 lat) zsunień i przemieszczeń grawitacyjnych mas ziemnych (koluwiów), jednak przemieszczenia takie miały miejsce w okresie ostatnich 50 lat; w takich obszarach prawdopodobne jest uaktywnienie się całego osuwiska lub jego części i w związku z tym tego typu osuwiska należą do terenów niebezpiecznych;
- osuwiska nieaktywne - obejmują tereny objęte ruchami osuwiskowymi, na których w czasie, co najmniej ostatnich 50 latach nie stwierdzono wyraźnych śladów przemieszczeń; nie oznacza to jednak, że tereny te nie podlegają procesom osuwiskowym.

Aby w przyszłości ograniczyć ewentualną skalę zniszczeń spowodowanych przez powierzchniowe ruchy masowe, na wyznaczonych osuwiskach aktywnych i okresowo aktywnych nie powinno się podejmować jakiegokolwiek zabudowy mieszkalnej i gospodarczej oraz na ich obszarze nie projektować i budować żadnej infrastruktury komunikacyjnej. W przypadku osuwisk nieaktywnych zaleca się zaniechanie, o ile to możliwe, prac budowlanych na ich obszarze. Jeśli prace są konieczne, powinny one zostać poprzedzone badaniami geologiczno-inżynierskimi na powierzchni całych osuwisk.

W gminie występuje znaczne zróżnicowanie topologiczne, gatunkowe i rodzajowe gleb. Przestrzenna zmienność ich występowania uwarunkowana została urzeźbieniem terenu, właściwościami czynników glebotwórczych, warunkami klimatycznymi, stosunkami wodnymi oraz szatą roślinną.

Na terenach rolniczych wschodniej części gminy występują:

- na terenach płaskich i zboczach o ekspozycjach południowych - gleby brunatne wylugowane lub kwaśne wytworzone z glin, piasków lub pyłów ilastych,
- na całym obszarze - gleby bielcowe i pseudobielcowe wykształcone w postaci glin lekkich, średnich lub ciężkich,
- w nieckowatych i płaskodennych dolinkach bocznych i obniżeniach terenowych - gleby brunatne namyte oraz gleby pochodzenia hydrogenicznego wykształcone pod wpływem nadmiernego uwilgotnienia.

Na terenach pokrytych roślinnością leśna dominują gleby skrytobielcowe, a także bielcowe właściwe i brunatne bielcowane związane z wprowadzeniem monokultur świerkowych oraz fragmentarycznie brunatne kwaśne powstałe pod wpływem pierwotnych lasów liściastych.

Obszar gminy w całości należy do prawostronnego dorzecza Wisły. Na system rzeczny analizowanego terenu składa się kilka cieków o charakterze górskim, położonych głównie w zlewni rzeki Białej. Do zlewni rzeki Soły, poprzez Żylicę przynależą potoki Wieśnik i Zimnik. Dział wodny II rzędu pomiędzy Białą i Solą na wysoczyźnie Bramy Wilkowickiej słabo zaznaczony. Działy wodne III rzędu rozdzielają zlewnie dopływów Białej. Do największych prawostronnych dopływów Białej w tym obszarze należą: Wilkówka i Sklenieć odwadniające pasmo Magurki Wilkowickiej.

Obszar gminy należy do przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrznokarpackiego gdzie można wyróżnić zwierciadło wód podziemnych w utworach fliszowych, związane z litologicznym wykształceniem warstw oraz w utworach czwartorzędowych związanych z dolinami rzecznyymi. Wody podłoża kredowo-trzeciorzędowego poziomu wodonośnego związane z masywem Beskidu Małego mają charakter szczelinowy lub szczelinowo-porowy. Występują w obrębie warstw piaskowców i łupków. Poziom wodonośny jest nieciągły o zmiennej głębokości. W dnach większych dolin i w obrębie starych stożków napływowych zalega na głębokości 2 - 5 m, na stokach i grzbietach może zalegać nawet na głębokości 20 m pod powierzchnią terenu. Zbiorniki występujące w piaskowcach i łupkowych utworach fliszu karpackiego odznaczają się stosunkowo małą zasobnością. Ilość wód gromadzących się w utworach fliszowych zależy od litologii podłoża i systemu szczelin umożliwiających krążenie wody. Jest to zbiornik otwarty, naturalnie nie chroniony, silnie narażony na potencjalne zanieczyszczenia i drenowane przez rzeki, których zasilanie odbywa się głównie poprzez infiltrację opadów atmosferycznych oraz dopływy z wód powierzchniowych. Pierwszy poziom wodonośny związany z czwartorzędowymi pokrywami zwierzelinowymi występuje w aluwialnych dolinach rzeki Białej i jest w kontakcie hydraulicznym z wodami powierzchniowymi. Charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem leżącym na głębokości 1 - 2 m pod powierzchnią terenu. Są to zbiorniki o porowym charakterze ośrodka, związane z utworami piaszczysto - żwirowymi, lokalnie zaglinionymi, wykazujące zróżnicowaną naturalną odporność na zanieczyszczenia. Kształtowanie się poziomu zwierciadła wody jest ściśle zależne od wielkości opadów atmosferycznych i izolacji od powierzchni terenu poprzez utwory spoiste. Zgodnie z Mapą Obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce A.S. Kleczkowskiego (1988) w obszarze objętym opracowaniem występuje GZWP nr K/2 447 Zbiornik Warstw Godula (Beskid Mały).

Wschodnia część gminy charakteryzuje się zróżnicowanym, piętrowym układem elementów klimatycznych. Położona pomiędzy rzędnymi 300 - 909 m n.p.m., pod względem klimatycznym znajduje się w zasięgu karpackiej dzielnicy klimatycznej, w strefie klimatów podgórskich i dolinnych, charakteryzujących się zmiennością poszczególnych czynników klimatycznych w zależności od wysokości n.p.m., ekspozycji i kształtu form terenowych. Wyższe partie wzniesień Beskidu Małego charakteryzują się pewną odległością gdyż zaznacza się tu zarówno wpływ klimatu podgórskiego jak i górskiego. W podstawowej części gminy klimat mało zróżnicowany, umiarkowanie łagodny w dolinie i nieco surowszy na wyniesieniach. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,5°C, średnia długość okresu bezprzymrozkowego ok. 160 dni; średnie roczne sumy opadów są stosunkowo wysokie i wynoszą od 900 mm.

Pomimo że w wyniku wielowiekowego procesu osadnictwa i rozwoju struktury inżynierskiej naturalna roślinność została w znacznym stopniu przekształcona przez człowieka, gmina zachowała znaczne zasoby naturalnych struktur przyrodniczych. Charakterystyczne zespoły roślinności występujące obecnie na terenie gminy, to:

- Zespoły leśne stanowiące ponad 1/2 powierzchni gminy, porastają głównie grzbiety i stoki o dużych spadkach oraz głębokie doliny cieków; o strukturze gatunkowej znacznie przekształcone w stosunku do dominującej tu pierwotnie roślinności. Obszary leśne Beskidu Małego obejmują niemal wyłącznie siedliska odpowiadające roślinności lasu dolnoregłowego. Składają się głównie z buków, jodeł i świerków. Z naturalnych fragmentów zespołów leśnych w najczęściej spotykane są: żyzna buczyna karpacka, kwaśna buczyna karpacka, lasy jodłowe i świerkowo-jodłowe, dolnoregłowy bór jodłowo-świerkowy. W niewielu miejscach zachowały się płaty zespołu jaworzyny górskiej. Występuje tu około 850 gatunków roślin naczyniowych, w tym ok. 80 górskich o 9 subalpejskich (m.in. wietlica, modrzyk górski, omieg górski). Obecnie struktura lasów Beskidu Małego przedstawia się następująco: ok. 55 % świerka, 30 % buka, 10 % jodły, 2 % sosny, 1 % modrzewia i 2 % Pomimo znaczącego przekształcenia w obszarach leśnych regla dolnego, w terenach źródliskowych oraz w podszczytowych partiach hal i polan górskich zachowały się siedliska i zbiorowiska roślinne charakteryzujące się dużą różnorodnością fauny i flory. Oprócz terenów sklasyfikowanych, jako lasy występują tu liczne zalesienia i zakrzewienia w postaci śródpolnych enklaw zajmujących naturalne obniżenia i skarpy oraz zadrzewienia przydrożne o zróżnicowanym składzie gatunkowym.
- Zbiorowiska nieleśne:
  - Zespoły łąkowe i zaroślowe: łąki świeże i pastwiska, łąki wilgotne, pastwiska z życią trwałą i grzebieniową pospolitą, ziołorośla nadrzeczne, zbiorowiska zaroślowe, występują zarówno wśród lasów i na większych spłaszczeniach terenowych, o ubogiej formacji roślinnej charakterystycznej dla łąk łąkowych powstałych na zakwaszonych glebach oraz w naturalnych obniżeniach terenowych zwykle podmokłych o bogatszym składzie gatunkowym. Zbiorowiska ziołoroślowe porastają obrzeża cieków wodnych tworząc tzw. łopulszany, które stanowią naturalną biologiczną obudowę cieków zapewniających możliwość migracji dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Zbiorowiska zaroślowe występują również na zboczach dolin większych cieków i na obrzeżach pól gdzie stanowią swoisty ekoton, strefę przejściową pomiędzy ekosystemem lasu i ekosystemami nieleśnymi.

- Zbiorowiska synantropijne upraw polowych, o okresowo pełnej pokrywie roślinnej, rozwinęły się w warunkach kształtowanych przez człowieka (rośliny uprawne z niewielkim udziałem gatunków rodzimych), występujące głównie na stokach o niższych spadkach.
- Zbiorowiska ruderalne występujące w strefach zabudowy charakteryzują się dominacją gatunków obcego pochodzenia i rozwijają się w nieustabilizowanych warunkach środowiska ze znacznymi powierzchniami pozbawionymi pokrywy roślinnej.

1.4.2. Przedmiot planu

- Ustalenia projektu planu zawarto w uchwale (teksty planu) i załączniku graficznym w skali 1:2 000.
- Treść tekstu planu zawarto w rozdziałach: przepisy ogólne, przepisy obowiązujące dla całego obszaru objętego planem, przepisy dotyczące poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi i przepisy końcowe:
  - w przepisach ogólnych wprowadzono ustalenia o charakterze porządkowym i wyjaśniającym;
  - w przepisach obowiązujących dla całego obszaru objętego planem ustalono warunki dotyczące: zasad ochrony środowiska i przyrody; zasad ochrony dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej; wynikających z przepisów odrębnych zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu; zasad i sposobów zagospodarowania terenów podlegających ochronie oraz zasad ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi; zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości; zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji; zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej;
  - w przepisach szczegółowych dotyczących poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi wyodrębniono tereny zgodnie z przewidywanym przeznaczeniem wprowadzając szczegółowe ustalenia dotyczące podstawowego i dopuszczalnego przeznaczenia oraz szczególnych warunków zagospodarowania oraz ewentualne imienne nakazy i zakazy; wysokości obowiązującej stawki procentowej w przypadku zbycia, dla poszczególnych przeznaczeń;
  - w przepisach końcowych zawarto ustalenia prawne.
- Projekt rysunku sporządzono na kopiach map ewidencyjnych w skali 1:2 000 udostępnionych z zasobów Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bielsku Białej, na których obowiązujące są treści dotyczące:
  - granic, stref i linii regulacyjnych,
  - oznaczeń literowych i liczbowych identyfikujących tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania.
- Oznaczenia dla przeznaczenia i sposobu zagospodarowania poszczególnych rodzajów terenów przedstawiają się następująco:

symbol	przeznaczenie terenu	stan zagospodarowania terenów
TERENY PRZEZNACZONE POD ZAINWESTOWANIE		
TERENY MIESZKANIOWE		
MN	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	istn.+ proj.
MN/U	zabudowa mieszkaniowo - usługowa	istn.+ proj.
ML	zabudowa letniskowa (budynki rekreacji indywidualnej)	istn.+ proj.
TERENY USŁUGOWE I PRODUKCYJNE		
UP	usługi o charakterze publicznym	istniejące
U	usługi	istniejące
UT	usługi turystyki	istn.+ proj.
UZ	usługi zdrowia	istniejące
UK	usługi kultury sakralnej	istniejące
US/UT	usługi sportu i rekreacji	istn.+ proj.
PU	zabudowa produkcyjno - usługowa	istniejące
TERENY KOMUNIKACJI		
KDZ	drogi i ulice publiczne – klasy Z	istniejące
KDL	drogi i ulice publiczne – klasy L	istniejące
KDD	drogi i ulice publiczne – klasy D	istn.+ proj.
KDW	drogi wewnętrzne	istn.+ proj.
Kp	parkingi	istniejące
KDX	ciągi pieszo-jezdne	istn.+ proj.

TERENY URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I ZIELENI

WZ	urządzenia wodociągów	istniejące
ZU	zieleń urządzona z usługami	istn.+ proj.
ZC	cmentarze	istniejące

TERENY OTWARTE NIEPRZEZNACZONE POD ZAINWESTOWANIE

R	użytki rolne	istniejące
ZL	lasy i zalesienia	istniejące
1ZE	zieleń nieurządzona	istniejące
2ZE	zieleń z istniejącą zabudową	istniejące
ZW	wody powierzchniowe płynące i zieleń przywodna	istniejące

- Pozostałe oznaczenia użyte w projekcie planu:

GRANICE STREF OBSZARÓW OCHRONNYCH LUB UCIAŹLIWOŚCI:

- Parku Krajobrazowego Beskidu Małego	istniejące
- otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Małego	istniejące
- specjalnego obszaru ochrony siedlisk w sieci Natura 2000 PLH 240023 Beskid Mały	istniejące
- zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (nr 447 Godula Beskid Mały)	istniejące
- strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody	istniejące
- strefy ochrony pośredniej ujęć wody	istniejące
- nieprzekraczalne linie zabudowy	istn.+ proj.
- strefy częściowej ochrony konserwatorskiej	istniejące
- obiekty zabytkowe objęte ochroną ustaleniami planu	istniejące
- obszary osuwisk aktywnych okresowo („os1”)	istniejące
- obszary osuwisk nieaktywnych („os2”)	istniejące
- obszary zagrożone ruchami masowymi („os3”)	istniejące
- strefy ochrony sanitarnej cmentarzy	istniejące

ELEMENTY INFORMACYJNE nie stanowiące ustaleń planu:

- linia elektroenergetyczne 110 kV wraz ze strefą techniczną
- obszar zalania falą z awarii zbiornika H < 0,5 m
- obszar zalania falą z awarii zbiornika H > 0,5 m
- granice lasów państwowych

- Wśród terenów przeznaczonych pod zainwestowanie można wyróżnić typy sytuacji, które można usystematyzować w następujące grupy:

- obszary realizacji nowych elementów użytkowania i zagospodarowania (tereny mieszkaniowe, zabudowy lotniskowej, usług sportu i rekreacji) - na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo, czasami z pojedynczą istniejącą rozproszoną zabudową,
- obszary terenów niezabudowanych i niezainwestowanych, a przewidzianych pod zainwestowanie w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego lub wskazanych do zmiany sposobu zainwestowania (posiadają zgodę na wyłączenie z użytkowania rolnego) - generalnie z zachowaniem przeznaczenia o ustalonych warunkach zabudowy i zagospodarowania,
- obszary adaptacji istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenu - w granicach jednostek znalazły się tereny w całości lub częściowo zainwestowane, wskazane do modernizacji i przebudowy, nowe obiekty stanowią uzupełnienie bądź dogęszczenie zabudowy (w tym zabudowy wielorodzinnej).

- Zespoły „nowego zainwestowania” (grupa a) wg rodzajów przeznaczenia terenów:

Symbol przeznaczenia	Powierzchnia w ha	Przeznaczenie podstawowe	Przeznaczenie dopuszczalne
MN	3,9 ha	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,	- zabudowa gospodarcza; - usługi nieuciąźliwe; - obiekty i urządzenia małej architektury; - zieleń urządzona; - obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej; - urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe); - w terenach „MN3÷7”, „MN14”, „MN20”, „MN21”, „MN23”, „MN24”, „MN28÷34”, „MN36” budynki lotniskowe na działkach o powierzchni min. 400 m ² .

Symbol przeznaczenia	Powierzchnia w ha	Przeznaczenie podstawowe	Przeznaczenie dopuszczalne
ML	4,3 ha	zabudowa letniskowa (budynki rekreacji indywidualnej)	<ul style="list-style-type: none"> - zabudowa gospodarcza; - obiekty i urządzenia małej architektury; - zieleń urządzona; - obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej; - urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe); - w terenach „w terenach „ML1”, „ML5” i „ML8” zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na działkach o powierzchni min.1000 m²; - w terenach „ML 6÷8” zabudowa pensjonatowa na działkach o powierzchni min.1000 m².
US/UT1	ok. 3 ha*/	usługi sportu i rekreacji - utrzymanie istniejącego zagospodarowania, w tym biegowych tras narciarskich z możliwością wykonywania robót budowlanych, oraz zmiany sposobu użytkowania zgodnie z przeznaczeniem podstawowym lub dopuszczalnym	<ul style="list-style-type: none"> - urządzenia sportowo - rekreacyjne; - obiekty i urządzenia małej architektury; - zieleń urządzona; - obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej; - urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe).
US/UT2	1,8 ha	usługi sportu i rekreacji – z możliwością realizacji obiektów usług turystyki, pensjonatów oraz wykonywania robót budowlanych zgodnie z przeznaczeniem podstawowym lub dopuszczalnym	
ogółem	10,0 ha + 3,0 ha		

*/ Obszar w granicach istniejącego terenu tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magury Wilkowickiej dla przedsięwzięcia: „Budowa tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magurki Wilkowickiej”, niewskazany w obowiązującym planie.

- Większe zespoły terenów „niezabudowanych posiadających zgodę na wyłączenie z produkcji rolnej” (grupa b), wg rodzajów przeznaczenia terenów:
  - MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
  - MU – zabudowa mieszkaniowo -usługowa,
  - ML – zabudowa letniskowa,
  - UT – usługi turystyki,
  - US/UT – usługi sportu i rekreacji,
  - KDD, KDW – drogi kategorii gminnej,
  - KDX – ciągi pieszo-jezdne
  - ZU – zieleń urządzona z usługami,
- Dla potrzeb niniejszego opracowania za istotne dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego uznano:
  - w pierwszej kolejności sytuacje, w których projektem planu wprowadza się nowe zainwestowanie na gruntach dotychczas niezainwestowanych (grupa a),
  - w drugiej kolejności utrzymanie (wskazanych we wcześniejszych opracowaniach planistycznych) przeznaczenia terenów wolnych pod różne formy zabudowy (grupa b),
  - sytuacje zakwalifikowane do grupy „c” (tereny adaptacji istniejącego zagospodarowania) uznano za najmniej istotną dla zmian w funkcjonowaniu środowiska,
  - zapisy dla terenów otwartych (tereny rolne, i lasy), wód i różnych typów zieleni, zakwalifikowano, jako „tereny nieprzeznaczone pod zainwestowanie”.
- Przy sporządzaniu prognozy skoncentrowano się głównie na ewentualnych zmianach środowiska wywołanych przez zagospodarowanie na wprowadzonych nowych terenach, w stosunku do obowiązujących wcześniej planów. W konkretnym środowisku za szczególnie istotne należy uznać oddziaływania związane z realizacją przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagane.

1.5 Powiązania z innymi dokumentami planistycznymi

Dla zachowania jednorodności i ciągłości procesu planistycznego zapisy projektowanego dokumentu powinny zachować spójność z uwarunkowaniami przyrodniczymi i dokumentami planistycznymi na szczeblu gminnym oraz pośrednio z dokumentami na szczeblu regionalnym i krajowym.

- Polityka przestrzenna gminy ustalona w „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice**”:

W „Studium...” przyjęto, zgodnie ze Strategią rozwoju gminy - jako cel generalny rozwoju gminy Wilkowice w oparciu o posiadane walory przyrodnicze, krajobrazowe, położenie geograficzne oraz mądrość i umiejętność współpracy mieszkańców w dążeniu do wspólnych celów.

Za „Strategią Rozwoju gminy Wilkowice” przyjęto następujące główne cele rozwojowe:

- cele gospodarcze i przestrzenne: kształtowanie struktury osadniczej gminy zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, stworzenie strefy aktywizacji gospodarczej gminy, ochrona walorów środowiska naturalnego i kulturowego gminy,
- cele społeczne: rozwój mieszkalnictwa i poprawa standardów mieszkaniowych, rozwój infrastruktury technicznej, porządkowanie terenów w zakresie „czystości” funkcji, ciągły rozwój systemu usług i zwiększanie miejsc pracy,
- cele ochronne: konsekwentna ochrona wartości środowiska ochrona i przywracanie ładu przestrzennego, ochrona i eksponowanie walorów krajobrazowych, ochrona przed oddziaływaniem klęsk żywiołowych.

Za główne priorytety przestrzenne uznano: budowę zbiorników małej retencji i rozbudowę sieci wodociągowej, modernizację i rozbudowę sieci kanalizacyjnej, tworzenie i zagospodarowanie terenów rekreacyjnych, uzbrojenie terenu i stworzenie strefy aktywności gospodarczej na południu gminy, wzdłuż projektowanej drogi ekspresowej S-69.

Przyjęte w „Studium...” kierunki rozwoju struktury przestrzennej oparto na wynikach kompleksowej analizy możliwości rozwoju i waloryzacji terenów z uwzględnieniem: stanu istniejącego zainwestowania, warunków ekofizjograficznych, uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, realiów ekonomicznych oraz potrzeb i aspiracji mieszkańców. W przypadku gminy Wilkowice duże znaczenie mają zasady ochrony walorów środowiska, a także wpływ położenia znacznej części obszaru gminy na terenie Parków Krajobrazowych: Beskidu Małego i Śląskiego, ich otulin oraz projektowanych obszarów sieci Natura2000 Beskid Śląski i Beskid Mały. W związku z tym w dokumencie przyjęto następujące ogólne zasady kształtowania i rozwoju struktury przestrzennej:

- zakłada się utrzymanie i rozwój układu przestrzennego o przebiegu równoleżnikowym z zachowaniem w Wilkowicach ośrodka centralnego, obsługującego pozostałe jednostki wiejskie,
- główna struktura osadnicza winna rozwijać się w nawiązaniu do istniejących układów przestrzennych - w formie ich rozbudowy, a nowe zespoły zabudowy mogą być projektowane tylko w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi z zachowaniem uwarunkowań ochrony środowiska,
- jako „rozwojowe” w okresie perspektywicznym mogą być traktowane tylko te tereny, którym zapewnia się całoroczną dostępność komunikacyjną, możliwość korzystania z urządzeń usługowych i realne, uzasadnione ekonomicznie, warunki odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- obszar potencjalnego rozwoju osadnictwa powinien być ograniczony do wyznaczonych „obszarów kształtowania układu osadniczego, usług i produkcji” - obejmujących większe zespoły istniejącej i projektowanej zabudowy oraz przyległe tereny o korzystnych warunkach fizjograficznych,
- w związku z wysokimi kosztami i ograniczonymi możliwościami budowy komunalnej sieci kanalizacyjnej, w pierwszej kolejności należy zapewnić obsługę terenów stanowiących skupiska zwartej zabudowy - położonych w sąsiedztwie istniejących projektowanych odcinków sieci magistralnych,
- pożądaną formą zabudowy mieszkaniowej mogą być zespoły „skoncentrowanego budownictwa jednorodzinne” lub innych form zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- większe zespoły usługowe o charakterze „ponadpodstawowym” powinny być realizowane w centrum gminy, natomiast inne nieuciążliwe obiekty usługowe i produkcyjne o charakterze lokalnym mogą być sytuowane w terenach mieszkaniowych,
- w obrębie obszarów uzbrojonych lub przewidzianych do uzbrojenia powinna obowiązywać zasada oszczędnego gospodarowania terenami, tam, gdzie jest to możliwe, urządzenia usługowe należy koncentrować lub łączyć w formie obiektów wielofunkcyjnych.

Dla części gminy objętej projektem planu obowiązują ograniczenia wynikające z:

- występowania obszarów zagrożeń i predyspozycji osuwiskowych na południowym i wschodnim stoku Magurki,
- ochrony obiektów przyrodniczych: fragment projektowanego obszaru Sieci Natura 2000 - SOO Beskid Mały, całość w granicach PK Beskidu Małego i jego otuliny,
- ochrony obiektów kulturowych: strefy ochrony konserwatorskiej wpisane do rejestru zabytków, obiekty chronione ujęte w gminnej ewidencji zabytków,

- występowania stref ochronnych i uciążliwości od obiektów i urządzeń: ujęcia wody, cementarza, sieci infrastruktury technicznej i dróg publicznych.
- Tereny przeznaczone w projekcie planu pod nową zabudowę mieszkaniową i letniskową oraz usług sportu i rekreacji położone są w obrębie wyznaczonych w studium „obszarów kształtowania zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej”, w granicach terenów o wskazanym przeznaczeniu dla:
- MN - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
  - MU - zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
  - ML - zabudowy letniskowej,
  - UT - usług turystyki i wypoczynku.
- **„Gmina Wilkowice - Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe”** - uwarunkowania wynikające z oceny warunków ekofizjograficznych sformułowane w celu wskazania zagadnień i terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane zachowaniu bioróżnorodności. Wskazano kierunki ochrony i przekształceń w następujących dziedzinach:
    - wieloprzestrzenne formy ochrony przyrody i krajobrazu,
    - ochrona krajobrazu i wartości kulturowych,
    - ochrona wód,
    - ochrona powietrza,
    - odpady,
    - zagrożenie powodzią, osuwiskami i erozją gleb.Zamieszczona lista wskazań kierunków ochrony i przekształceń powstała w celu pomocy w formułowaniu rozwiązań planistycznych i sprecyzowaniu prognozowanych skutków wpływu ustaleń na środowisko.
- W stosunku do określonych ogólnych wskazań w granicach obszaru planu występują wszystkie problemy środowiskowe.
- Wnioski zawarte w **„Prognozie oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice”**:

W obszarze gminy Wilkowice, w wyniku realizacji „Studium...” przewiduje się wzrost zainwestowania obszarów. Będzie to nowa zabudowa mieszkaniowa, usługowa i przemysłowa (drobny przemysł, składy, magazyny):

    - nowe zainwestowanie spowoduje zajęcie terenów użytków zielonych, ponadto część terenów użytkowanych dotychczas rolniczo zostanie zabudowana i zurbanizowana,
    - nowe tereny produkcyjne powstaną głównie przy projektowanej drodze ekspresowej S-69,
    - nowa zabudowa mieszkaniowa projektowana jest, jako uzupełnienie luk w istniejącej zabudowie oraz wynika z potrzeb społecznych w tym zakresie.

Z analizy zasięgu zmian w zagospodarowaniu gminy Wilkowice wynika, iż większość terenów projektowanych pod zabudowę, stanowią obszary dotychczas przeznaczone pod zainwestowanie w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego W obszarach nie objętych obecnie obowiązującym planem, pozwolenia na budowę do chwili uchwalenia nowego planu wydawane są na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, co powoduje, że znaczna część tych terenów jest już obecnie zajęta pod zabudowę. Tereny zupełnie nowego zainwestowania, wynikające z projektu „Studium...” nie stanowią dużych powierzchniowo obszarów. Jednocześnie w połączeniu z terenami przeznaczonymi w dotychczasowych dokumentach planistycznych pod zabudowę, wyczerpują w zasadzie wynikające z warunków ekofizjograficznych możliwości zainwestowania terenów gminy.
- Wnioski z **„Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Wilkowice”** sporządzonego przez Gminę w maju 2009 roku zawierającego podsumowanie działań podjętych dla realizacji zadań i osiągnięcia celów nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Wilkowice:
    1. Priorytetem Gminy Wilkowice w zakresie ochrony środowiska są gospodarka wodno-ściekowa, oraz gospodarka odpadami.
    2. Gospodarka wodno-ściekowa i realizacja zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków była najważniejszą w analizowanym okresie. Z uwagi na wysokie koszty budowy sieci wodno-kanalizacyjnych postęp prac w tej dziedzinie jest ściśle uzależniony od możliwości pozyskania środków zewnętrznych.
    3. W zakresie gospodarowania odpadami, Gmina Wilkowice terminowo realizuje zakładane cele. Przystąpiono do wsparcia mieszkańców w działaniach na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest. Na terenie Gminy znajduje się składowisko odpadów, na którym deponowane są odpady komunalne z terenu Gminy Wilkowice i Buczkowice. Organizacją gospodarki odpadami komunalnymi zajmuje się Spółka EKOŁAD.

4. Ochrona przyrody ukierunkowana jest na objęcie ochroną obiektów i terenów o wysokich walorach przyrodniczych, a także na tworzeniu możliwości właściwego korzystania z zasobów przyrody przez mieszkańców i turystów odwiedzających Gminę Wilkowice.
5. W zakresie ochrony powietrza działania koncentrują się na edukacji ekologicznej dla ograniczenia niskiej emisji.
6. Dla lepszej harmonizacji działań w zakresie zrównoważonego rozwoju Gminy Wilkowice proponuje się dokonanie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Wilkowice z uwzględnieniem zapisów zaktualizowanej Strategii Rozwoju Gminy Wilkowice 2006 - 2020 oraz aktualnych polityk i strategii rządowych i samorządowych wyższego szczebla.

Ocena działań w zakresie wykonania założonego programu ochrony środowiska dotyczy również działań zrealizowanych na obszarze objętym planem.

2. ANALIZA I OCENA USTALEŃ PROJEKTU PLANU, w zakresie:

2.1 celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu wspólnotowym i krajowym

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym zostały uwzględnione w zapisach „Studium...”. Wg dokumentu realizację celów ogólnych zapewniają zapisy rozdziału 4, który dotyczy kierunków zagospodarowania gminy - „Obszary i zasady ochrony środowiska i przyrody”.

W poszczególnych podrozdziałach zawarto zasady gospodarowania przestrzenią gminy dotyczące:

- obszarów sieci Natura 2000,
- Parków Krajobrazowych Beskidu Małego oraz Beskidu Śląskiego,
- ochrony wód podziemnych i ujęć wodnych,
- ochrony wód powierzchniowych,
- ochrony lasów,
- ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i odpadami,
- ochrony świata roślinnego i zwierzęcego,
- obszarów narażonych na zalewy powodziowe,
- obszarów narażonych na osuwiska.

Rozwój zagospodarowania przestrzennego gminy należy podporządkować ochronie i zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego. Działania ochronne, w stosunku do obszarów i obiektów o wysokich wartościach dla środowiska przyrodniczego, są priorytetowe w stosunku do wszelkich innych działań. Jak wynika z zapisów „Studium...” realizacja zasad ochrony polegać będzie z jednej strony na aktywnych działaniach w terenach i poszczególnych komponentach środowiska, z drugiej na zaniechaniu takich działań, które stanowiłyby zagrożenie dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy, w tym obszarów Natura 2000. W „Studium...” przyjęto następujące główne priorytety przestrzenne:

- poprawa stanu technicznego i rozbudowa dróg publicznych i chodników,
- budowa parkingów, mostów i kładek,
- budowa zbiorników małej retencji i rozbudowa sieci wodociągowej,
- modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
- budowa i rozbudowa obiektów sportowych (np. pod stokiem Magurki, przy ul. Szkolnej, na północnym stoku w Bystrej i na stoku w Mesznej),
- budowa tras do uprawiania narciarstwa klasycznego,
- budowa tras rowerowych, konnych, biegowych i przyrodniczo - dydaktycznych,
- utworzenie i zagospodarowanie terenów rekreacyjnych (np. torów do jazdy na rowerach górskich, naratorolkach, sankorolkach),
- uzbrojenie terenu na południu gminy wzdłuż projektowanej drogi ekspresowej S-69 (stworzenie terenu aktywności gospodarczej).

Przyjęte w „Studium...” kierunki rozwoju struktury przestrzennej uwzględniają stan istniejącego zainwestowania, warunki ekofizjograficzne, uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, realia ekonomiczne oraz potrzeby i aspiracje mieszkańców. W przypadku gminy Wilkowice duże znaczenie ma także wpływ położenia znacznej części obszaru gminy na terenie Parków Krajobrazowych: Beskidu Małego i Śląskiego, ich otulin oraz projektowanych obszarów sieci Natura2000 Beskid Śląski i Beskid Mały.

Obszary i obiekty ochrony środowiska przyrodniczego występujące na terenie opracowania (wschodnia część gminy Wilkowice):

1. Obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną (wg Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody):

- Pomnik przyrody: Jaskinia „Wietrzna Dziura” utworzony Rozporządzeniem nr 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.1993r. (Dz.Ur. Wojewody Bielskiego z 1993r., Nr 5, poz. 31) - obowiązują nakazy i zakazy wynikające z przepisów odrębnych.
- Rezerваты przyrody: nie występują.
- Użytki ekologiczne: nie występują.
- Parki Krajobrazowe:

Park Krajobrazowy Beskidu Małego z otuliną utworzony na mocy rozporządzenia nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998r. (Dz. Urz. Woj. Biel. nr 9 /98, poz.110) w celu zachowania, popularyzacji i upowszechniania szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Małego, w warunkach racjonalnego gospodarowania. Granicami Parku objęto obszary zwartych kompleksów leśnych na wzniesieniach Magury Wilkowickiej, we wschodniej części gminy. W granicach otuliny Parku znajduje się pozostała część obszaru objętego opracowaniem. W Parku występuje tu około 850 gatunków roślin naczyniowych, w tym ok. 80 górskich i 9 subalpejskich. Obszary szczególnie cenne zostały objęte ochroną rezerwatową - wszystkie poza obszarem gminy Wilkowice. Najbliżej położone to rezerваты: Zasolnica w Porąbce (w kierunku północnym) i Szeroka w Kocierzu Rychwałdzkim (w kierunku wschodnim). Dla terenu Parku, do czasu sporządzenia planu ochrony, przyjęto ograniczenia i zakazy wynikające z treści rozporządzenia powołującego Park.

Teren objęty opracowaniem w całości położony jest w granicach PK Beskidu Małego i jego otuliny.

- Obszary NATURA 2000 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały” - wpisany, jako obszar o znaczeniu wspólnotowym w grudniu 2008. Na terenie objętym planem występuje część enklawy obejmującej partie szczytowe oraz północne i wschodnie stoki Magurki Wilkowickiej. Na terenie OOS Beskid Mały, spośród siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I do Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, występuje 15 siedlisk. Na terenie gminy są to: żyzne buczyny (kod 9130), kwaśne buczyny (kod 9110), górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (płaty bogate florystycznie kod 6230), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510). Na terenie OOS Beskid Mały występują również gatunki wymienione w załączniku II do wspomnianej Dyrektywy (7 gatunków ssaków, 2 gatunki płazów i 2 gatunki roślin). Ponadto występuje tu szereg innych ważnych gatunków roślin i zwierząt. Celem tworzenia sieci Natura jest ochrona różnorodności biologicznej poprzez zachowanie siedlisk naturalnych oraz gatunków dzikiej flory i fauny, będących przedmiotem zainteresowania Wspólnot Europejskich, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu. Na terenie objętym opracowaniem występuje niewielki fragment Obszaru na południowo-zachodni stok wzniesienia Magurki, na granicy z gminą Łodygowice obejmujący głównie tereny leśne siedliska żyznej buczyny górskiej (kod 9130) należące do Nadleśnictwa Jeleśnia, obręb Żywiec, z niewielkimi polanami.

- Siedliska przyrodnicze - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska dnia 14 sierpnia 2001 roku w sprawie określenia rodzajów siedlisk podlegających ochronie, na analizowanym obszarze występują (wg PUL Nadleśnictwa Bielsko i Jeleśnia):

- 9110-2 - kwaśna buczyna górską *Luzulo luzuloidis-Fagetum* - oddziały leśne położone w obrębie Szczyrk: 31b,d-g, 32a-c,f,g,j, 33a-c, 46a,b, 47a-g, 48a,c,d,m, 49a-h, 50a-g, 53a,b, 54b,c, 54c, 55a,d-g, 56a,b, 57a,b,d, 58a,c, 59b,g, 60b, 61a-d, 62a-c, 63b-j,i,k-o, 64a-c, 65a-c, 66d, 67a-d;
- 9130-3 - żyzna buczyna górską *Dentari oglandulosae-Fagenion* - oddziały leśne położone w obrębie Szczyrk: 32h,i,k,l, 59a, 60a, 66a,b,c; oddziały leśne położone w obrębie Żywiec: 109a,b;
- 9180 - jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach *Tilio plathyphyllis-Acerion pseudo-platani* - oddział leśny obręb Szczyrk; 56c;

W obrębie chronionych leśnych siedlisk przyrodniczych przyjęto, zgodnie z P.U.L. Nadleśnictwa Bielsko, działania ochronne, które powinny dążyć do:

- utrzymania siedliska w obszarze,
- zachowania niezmnieszonego udziału drzewostanów ponad 100-letnich,
- rozpoznania faktycznego stanu ochrony siedliska w obszarze (tj. ocena parametrów i wskaźników stanu ochrony),
- zidentyfikowania zagrożeń i określenie działań ochronnych.

Dla chronionych nieleśnych siedlisk przyrodniczych ustalono wskazania gospodarcze dające możliwość należytej ich ochrony:

- ochrona zachowawcza - zachowanie stosunków wodnych, usuwanie drzew i krzewów,
- opóźniony termin koszenia łąk,
- ekstensywne użytkowanie łąkowe i pastwiskowe,
- zakaz zabudowy i zagospodarowania turystycznego.

- Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt - brak, na terenie gminy, szczegółowego rozpoznania miejsc występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt podlegających ochronie. W dokumentach dotyczących obszaru gminy znajdują się opisy miejsc występowania poszczególnych gatunków chronionych:

- W związku z realizacją tras narciarstwa biegowego, w partiach szczytowych Magury Wilkowieckiej, stwierdzono występowanie miejsc zimowania nietoperzy: nocka dużego *Myotis myotis* i podkowca małego *Rhinolophus hipposideros* w jaskini „Wietrzna Dziura w Magurce” oraz w sąsiedztwie trasy biegowej miejsca rozrodu traszki karpackiej *Triturus montandoni* i kumaka górskiego *Bombina variegata* oraz mrowiska mrówki rudnicy.

- Wg danych zebranych w trakcie realizacji P.U.L. Nadleśnictwa Bielsko, na terenach leśnych obrębu Szczyrk, stwierdzono lub obserwowano występowanie przedstawicieli następujących gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- > roślin podlegających ochronie: kopytnik pospolity *Asarum europaeum* ochrona częściowa - oddz. 50i; podrzeń żebrowiec (*Blechnum spirant*) ochrona całkowita - oddz. 33a, 66d, 67a;

- > ptaków gniazdujących i obserwowanych podlegających ścisłej ochronie: Bocian biały *Ciconia ciconia*, Derkacz *Crex crex*, Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, Żuraw *Grus grus*, Zimorodek *Alcedo atthis*, Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, Dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, Pokrzewka jarzębata *Sylvia nisoria*, Mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis*, Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, Rybitwa czarna *Chlidonias Niger* - cały obszar Nadleśnictwa;

- > ssaków podlegających ścisłej ochronie: Nocek duży *Myotis myotis*, Ryś *Lynx lynx* (sporadycznie), Wydra *Lutra lutra*, Podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*;

- > płazów podlegających ścisłej ochronie: Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, Kumak nizinny *Bombina bombina*, Kumak górski *Bombina variegata* - cały obszar Nadleśnictwa;

- > ryb podlegających ścisłej ochronie: 1134 - Różanka *Rhodeus sericeus Marus*, 1149 - Koza *Cobitis taenia* - cały obszar Nadleśnictwa;

- > bezkręgowców podlegających ścisłej ochronie: 1088 - Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, 1087 - Nadobnica alpejska *Rosalia alpina* - cały obszar Nadleśnictwa

Podstawą ochrony gatunkowej roślin na terenach leśnych Nadleśnictwa jest zalecenie, aby w miejscach występowania gatunków chronionych lub rzadkich prace związane z pozyskaniem drewna i jego zrywką, przeprowadzaniem cięć pielęgnacyjnych odpowiednio planować; plan ochrony zawiera również wytyczne w zakresie ochrony i tworzenia warunków bytowania ptaków, nietoperzy, płazów i gadów - zwierząt związanych z martwym i rozkładającym się drewnem.

- Chronione siedliska ptasie - w obszarze administracji Nadleśnictwa Bielsko, Obręb Szczyrk nie stwierdzono

Miejsca występowania siedlisk podlegających ochronie oraz roślin podlegających ścisłej ochronie zostały zaznaczone na załączniku graficznym w skali 1:2 000 - na podstawie materiałów PUL Nadleśnictw Bielsko i Jeleśnia.

2. Inne formy ochrony zasobów - obiekty objęte ochroną prawną:

- Lasy państwowe „uznane za ochronne”, na podstawie ustawy o lasach - Zarządzeniem Nr 149 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 11 września 1996r. w sprawie uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa będące w zarządzie PGL - Nadleśnictwa Jeleśnia, Bielsko i Andrychów. W zależności od typu ochrony całą powierzchnię leśną przypisano do:

- lasów wodochronnych - 58,0% powierzchni,
- lasów w strefie oddziaływania przemysłu (II strefa uszkodzeń) - 33,0% powierzchni,
- lasów glebochronnych - 5,5% powierzchni,
- innych - 3,5% powierzchni.

Wytyczne i zalecenia dotyczące prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej zostały zawarte w planach Urzędnictwa Lasu Nadleśnictw Bielsko i Jeleśnia. Zadania te zostały sformułowane w taki sposób, aby prowadzona w oparciu o nie wielofunkcyjna, trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty w wielu dziedzinach.

Oznacza to działalność zmierzającą do kształtowania i wykorzystywania lasów w taki sposób i w takim tempie, aby zapewnić zachowanie ich bogactwa i różnorodności biologicznej, żywotności, potencjału regeneracyjnego oraz wysokiej produktywności, przy zachowaniu zdolności do wypełniania wszystkich funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla ekosystemów.

Lasy prywatne położone na terenie gminy nie mają statusu ochronnego, jednak ich walory przyrodnicze, widokowe i położenie w projektowanych systemach obszarów chronionych kwalifikują je do objęcia ochroną analogiczną do lasów państwowych.

Przyjęto, że gospodarkę leśną należy prowadzić w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, do których zostały przeznaczone, w szczególności poprzez:

- zachowanie trwałości lasów w drodze: dbałości o stan zdrowotny i sanitarny lasów, utrzymania siedlisk chronionych, preferowania naturalnego odnowienia lasów, ograniczania regulacji stosunków wodnych;
- zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze: kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne, stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów, ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasu, ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najniższych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywki i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej;
- powiększanie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów rolnych o niskiej przydatności z zachowaniem polan śródleśnych i terenów przyleśnych o wysokich walorach przyrodniczych.

Z uwagi na ochronę wartościowych gatunków flory występujących wzdłuż obrzeża lasu należy wykluczyć te miejsca dla zainwestowania. Odległość nowoprojektowanych budynków na terenach przeznaczonych pod zabudowę od skraju lasu powinna wynosić minimum 12 m.

- Wody powierzchniowe i podziemne - chronione na podstawie ustawy Prawo wodne, w tym:
  - wszystkie ciekі powierzchniowe naturalne i sztuczne zbiorniki wodne,
  - wody podziemne, w tym GZWP nr 447 „Zbiornik Warstw Godula (Beskid Mały)” - w wyznaczonym przez opracowania specjalistyczne obszarze zasadne jest wprowadzenie obostrzeń w użytkowaniu terenów w celu zmniejszenia ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych. Obowiązują działania na rzecz wzrostu retencji zlewniowej i zabezpieczenia poziomów wodonośnych przed wzrostem zanieczyszczeń.
- Tereny osuwisk i zagrożone ruchami masowymi - wg Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Wilkowice w skali 1:10 000 z 2010 roku rozmieszczenie terenów osuwiskowych na terenie objętym planem przedstawia się następująco:
  - W górnych partiach południowego stoku Beskidu Małego, między Rogaczem a Magurką gdzie w podłożu występują piaskowce grubo- i cienkoławicowe oraz łupki warstw godulskich górnych i środkowych. Powstały tu trzy bardzo duże, nieaktywne osuwiska. W górnej części - na południe od schroniska na Magurce - osuwisko w swoich najwyższych partiach sięga prawie szczytu i rozpoczyna się wyraźnymi, niezbyt głębokimi obniżeniami i rowami osuwiskowymi. Jest to strefa pierwszego odkłucia, która zapewne przyczyniła się do powstania jaskiń (2 jaskinie w osuwisku - na terenie gminy Łodygowice). Wiek tych osuwisk określany jest na koniec plejstocenu lub początek holocenu. Aktualnie osuwiska te są nieaktywne, w większości porośnięte lasem, niemniej istnieje potencjalne zagrożenie, gdyż znajdują się tu zabudowania mieszkalne i gospodarcze, drogi i linie energetyczne.
  - Na południowo-zachodnich stokach Beskidu Małego, na granicy z gminą Łodygowice, zarejestrowano jeszcze 6 mniejszych osuwisk. Są to osuwiska o dobrze wykształconych skarpach głównych i jęzorach koluwalnych.
- Chronione grunty rolne i leśne - ochrona przed przeznaczeniem na cele nierolnicze i nieleśne regulowana jest ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz ustawą o lasach. Szczególnej ochronie przed zainwestowaniem podlegają (wymagają zgody właściwych organów na przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne): użytki rolne na glebach kl. III oraz wszystkie tereny sklasyfikowane, jako grunty leśne.
- Złoza surowców naturalnych chronione na podstawie Prawo Geologiczne - brak na terenie gminy.
- Strefy ochrony sanitarnej ujęć wód powierzchniowych chronione na podstawie Prawa Wodnego - zgodnie z decyzjami wodno-prawnymi dla ujęć wód na cele komunalne.

3. Inne obiekty obszary wskazane w opracowaniach specjalistycznych:

- GEOSTANOWISKA (wg. Centralnej Bazy Danych Geologicznych)
  - Skala Czarownic k/Hucisk - skałka o kształcie amfony przygrzbietowej reprezentująca warstwy istebniańskie dolne położona jest na niewysokim grzbiecie górskim na wysokości około 560 m; dobrze widoczne są cechy strukturalno - teksturalne osadów, szczególnie wysortowanie, obtoczenie oraz skład petrograficzny klastów;
  - Wietrzna Dziura na Magurce.
- JASKINIE (wg. Centralnej Bazy Danych Geologicznych)
  - Schron Maćkowy
  - Schron nad Wilkowicami I
  - Schron nad Wilkowicami II
  - Schron nad Wilkowicami III
  - Schronisko w Skale Czarownic
  - Wietrzna Dziura na Magurce - jaskinia osuwiskowa powstała w piaskowcach godulskich środkowych; na ścianach studni wejściowej występują mchy; z fauny zaobserwowano: nietoperza - prawdopodobnie nocek duży (*Myotis myotis*), pająki, dużą ilość (50 szt. grudzień 1995) szczerbówki ksieni (*Scoliopteryx libartix*) - motyl z rodziny sówek.

Ze względu na brak sprecyzowanych zamierzeń (brak szczegółowej lokalizacji, powierzchni obszaru itp.) propozycje potraktowano sygnalnie, jako element informacyjny i w załączniku graficznym do prognozy miejsce ich występowania oznaczono orientacyjnie symbolem.

- Wg sieci obszarów ECONET (obszary przyrodniczo cenne bez statusu prawnego) - z uwagi na położenie obszaru całej gminy w granicach Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, gmina Wilkowice należy do obszarów węzłowych Krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA: „Obszar Beskidu Śląskiego” i „Obszar Beskidu Małego”. Obszary ECONET-POLSKA połączone są między sobą międzynarodowym korytarzem spójności obszarów chronionych Beskid Śląski - Beskid Mały przebiegającym pomiędzy górnymi odcinkami potoku Zimnik i jego dopływu bez nazwy (zlewnia Soły).

Obszary i obiekty dziedzictwa kulturowego występujące na terenie opracowania (wschodnia część gminy Wilkowice):

1. Obiekty i obszary ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków:

- zespoły i obiekty sakralne - 5 szt.,
- kapliczki i figury przydrożne - 4 szt.,
- zespoły zabudowy usługowej - 3 szt.,
- budynki mieszkalne, gospodarcze - 24 szt.,
- cmentarze, ogrody - 3 szt.,
- pomniki - 1 szt.

2. Zabytki archeologiczne - huta szkła - ok. nowożytny - po pn. stronie ul. Wyzwolenia w okolicy ul. Gruntowej.

Dla w/w obiektów w planie zagospodarowania przestrzennego ustalono zasady ochrony i zagospodarowania.

Położenie obszaru w ekologicznym systemie obszarów chronionych

Obszar gminy, w tym również jej wschodnia część, odgrywa ważną rolę w „krajowym systemie obszarów chronionych”, określonym między innymi w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych, regionalnych, powiatowych i gminnych. Wymogi stawiane obszarowi gminy w skali regionalnej i krajowej ustanowione w aktach prawnych oraz strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych, regionalnych, powiatowych i gminnych mają przede wszystkim zapewnić zachowanie ciągłości systemu przyrodniczego. Utrzymanie funkcjonowania systemu terenów czynnych przyrodniczo opartego o:

- system obszarów objętych prawną ochroną przyrody na terenie gminy i w bezpośrednim sąsiedztwie - o zróżnicowanych krajobrazach głównie leśnych z zachowanym naturalnym charakterem drzewostanu i stanowiskami roślin chronionych,
- zabezpieczenie funkcjonowania systemu obiektów zakwalifikowanych do ochrony w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jako specjalne obszary ochrony siedlisk wraz z korytarzem ekologicznym Beskid Śląski - Beskid Mały,
- ochronę wszystkich kompleksów leśnych na terenie gminy, jako lasy wodo- i glebochronne,
- dolinne zespoły leśno - łąkowe,
- otwarte obszary wierzchwinowe,
- niezabudowane tereny podleśne, zadrzewienia śródpolne, zieleń przydrożną i przyzagrodową,
- tereny zieleni komponowanej (parki, skwery, cmentarze, tereny sportowe i rekreacyjne, itp.),

– liczne zasoby kulturowe obejmujące obiekty architektoniczne oraz obszary cenne ze względu na wartości historyczne i krajobrazowe, uzupełnionego na poziomie lokalnym ciągami zalesień i zadarnień, w istotny sposób mogą przyczynić się do „wzbogacenia i wzmocnienia” równoleżnikowych pasm połączeń oraz ochrony systemu przed negatywnym wpływem obszarów zewnętrznych. Obszary ekstensywnie użytkowanych zespołów leśno - łąkowych mogą stanowić istotny element systemu połączeń o charakterze naturalnego korytarza środowiskowego umożliwiającego migracje roślin i zwierząt.

Obszary i obiekty chronione oraz powiązania między nimi stanowią o istocie systemu przyrodniczo-krajobrazowego na terenie gminy i sąsiednich obszarów.

Korytarze ekologiczne występujące na obszarze gminy:

- obszary węzłowe „Beskid Mały” i „Beskid Śląski” regionalnych korytarzy ekologicznych ssaków kopytnych,
- ponadregionalny korytarz migracji ptaków „Beskidu Śląsko- Żywieckiego”,
- międzynarodowy korytarz spójności obszarów chronionych „Beskid Śląski i Beskid Mały”

Ze względu na stan zagospodarowania i zabudowy oraz kierunki rozwoju osadnictwa funkcja łącznikowa gminy pomiędzy obszarami reprezentującymi ostoje gatunków roślin i zwierząt (masywy górskie Beskidu Śląskiego i Małego) zachwiana. Również wylesiona i zabudowana Kotlina Żywiecka stanowi barierę trudną do przebycia dla migrujących dużych ssaków.

Położenie obszaru w ekologicznym systemie obszarów chronionych przedstawiono na załączniku nr 1.

Granice wymienionych powyżej poszczególnych obszarów i elementów podlegających prawnej ochronie środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, których lokalizację można było ustalić, przedstawiono na rysunku nr 2.

2.2 skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska oraz ekosystemy i krajobraz

Realizacja planowanych w projekcie planu sposobów zagospodarowania terenów pociąga za sobą zmianę lub modyfikację istniejącego stanu środowiska. Sposób i stopień oddziaływania w zależności od przeznaczenia terenów zależy od lokalnych uwarunkowań środowiskowych, takich jak: typ krajobrazu, ukształtowanie powierzchni, budowa geologiczna, stosunki wodne, walory przyrodnicze, stan czystości powietrza oraz stopnia zainwestowania terenu.

Założyć należy, że przy realizacji każdej inwestycji zaznaczać się będzie w mniejszym lub większym stopniu oddziaływanie na środowisko. Przekształcenia środowiska powstają zarówno w toku prac budowlanych na etapie realizacji inwestycji, jak również w efekcie długofalowego oddziaływania obiektów na otoczenie i dotyczą wielu aspektów środowiskowych. W przypadku projektowania zainwestowania na dużych obszarach prognozowanie opierać się na dużym stopniu ogólności. Wynika to nie tylko z powodu znacznego skomplikowania i różnorodności zakładanych działań, ale również braku możliwości stwierdzenia czasokresu realizacji zakładanych działań inwestycyjnych. Plan jest narzędziem polityki przestrzennej gminy, która może zostać nie w pełni zrealizowana. Zależy to od wielu czynników zewnętrznych, w tym prawnych, uwarunkowań ekonomicznych, itp.

Poniżej scharakteryzowano ogólnie przewidywane oddziaływanie, jakie mogą za sobą pociągać wyznaczone sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów wynikające z zakładanego przeznaczenia. Zakres i szczegółowość analiz dokonanych w kolejnych podrozdziałach opracowania wynika z zakresu prognozowanego wpływu na środowisko odpowiadającemu zakresowi i szczegółowości rozwiązań przyjętych w projekcie planu. Dla określenia przewidywanych oddziaływań planu (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) w poniższej tabeli użyto następujących oznaczeń:

- (+) - realizacja spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (-) - realizacja spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (0) - realizacja nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- (+/-) - realizacja może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu
Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego we wschodniej części gminy Wilkowice

Przyjęte w projekcie planu zasady i kierunki zagospodarowania terenów	przewidywane oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
	Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
kształtowanie struktury osadniczej w granicach „obszarów kształtowania zabudowy”	0	+/-	+	0	+/-	+	+	0	+/-	0	0	+	+
rozwój infrastruktury sportowo - rekreacyjnej	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	0	0
rozwój infrastruktury turystyczno - wypoczynkowej	+/-	-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	0	0	0
urządzenie terenów rekreacji i sportu - centrum aktywnych form rekreacji i wypoczynku – trasy narciarstwa biegowego	-	-	+	-	-	0	0	+/-	0	0	-	0	0
ochrona walorów środowiska naturalnego i kulturowego gminy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
rozwój mieszkalnictwa (wskazanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową)	0	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	0	0	+
poprawa standardów mieszkaniowych poprzez modernizację systemu komunikacji i rozwój infrastruktury technicznej	0	+/-	+	+/-	+/-	+	0	+/-	+	0	+	0	+
poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez: ograniczenie emisji zanieczyszczeń, minimalizację uciążliwości transportu kołowego, ograniczenie emisji ze źródeł produkcyjnych(emisja niska i wysoka)	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	+	+	+
prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej, w tym: ochrona przeciwpowodziowa, realizacja kompleksowych inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+
zmniejszenie uciążliwości hałasu poprzez: ograniczenie emisji hałasu pochodzącego od ciągów komunikacyjnych, ograniczenie emisji hałasu z innych źródeł (punktowych),	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zachowanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych, w tym: ochrona i renaturalizacja ekosystemów, ochrona elementów przyrody żywej i nieżywej, zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych	+	+	+	+	+	0	0	+	+	0	+	0	0
prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami poprzez nakaz odbioru i gromadzenia odpadów w systemie zorganizowanym, przy stosowaniu na całym obszarze jednolitych zasad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
utrzymanie przeznaczenia terenów wynikających z historycznego kształtowania się struktury osadniczej	+	+/-	+	+/-	+/-	0	0	0	+	0	0	+	+
ochrona terenów naturalnych o niskim stopniu przekształcenia, przed przejmowaniem pod urbanizację	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0
zagospodarowanie obszarów i obiektów objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych zgodnie z ich planami ochrony lub ustaleniami dotyczącymi ich ochrony	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0
kształtowanie zabudowy zharmonizowanej z walorami krajobrazowymi	0	+/-	+	+/-	0	0	0	+/-	+	0	0	+	+
ustalenie zasad lokalizacji obiektów budowlanych na obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	0	+	+	+	+	+	0	+	+	0	+	+	+
ustalenie zasad lokalizacji obiektów budowlanych w sąsiedztwie cieków i lasów	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	+	0	+

Prognozowany wpływ na środowisko nie zawiera, ze względu na ogólny charakter dokumentu planistycznego będącego przedmiotem oceny, szczegółowego opisu oddziaływania zamierzeń dopuszczonych w ramach ustalonych w planie zasad zagospodarowania i przeznaczenia terenów. Zawiera jedynie opis hipotetycznych pozytywnych i negatywnych skutków środowiskowych oraz pozwala oszacować rozmiar całego pakietu możliwych do realizacji działań inwestycyjnych, jak też skumulowane skutki jego realizacji dla przestrzeni przyrodniczej, siedlisk ludzkich i krajobrazu.

W dalszej części rozdziału ograniczono zakres analizy wpływu przewidywanego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska do oddziaływań związanych z „nowymi” przeznaczeniami terenów tj.:

- zabudowa mieszkaniowa i letniskowa - dla nowego przeznaczenia w planie przewidziano 8,2 ha powierzchni obecnie w użytkowaniu rolnym,
- usługi sportu i rekreacji - dla nowego przeznaczenia w planie przewidziano 1,8 ha powierzchni obecnie w użytkowaniu rolnym oraz ok. 3,0 ha w granicach istniejącego terenu tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magury Wilkowickiej (granice terenów dla tego typu zainwestowania nie zostały wyznaczone w poprzedniej edycji planu).

Przewidywane typy negatywnych oddziaływań na etapie eksploatacji nowych zespołów na terenie działań i w sąsiedztwie dla wybranych elementów środowiska:

Wpływ na ukształtowanie powierzchni i litosferę

Wzrost zainwestowania obszarów

W obszarze objętym opracowaniem, w wyniku realizacji projektu planu nastąpi wzrost zainwestowania obszarów. Będzie to głównie nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, letniskowa i obiekty sportowo-rekreacyjne. Nowe zainwestowanie spowoduje zajęcie terenów użytków zielonych i użytkowanych dotychczas rolniczo, które zostaną zabudowane lub zurbanizowane. Tereny nowego zainwestowania wynikają z ustaleń obowiązującego studium i nie stanowią dużych powierzchniowo obszarów w stosunku do istniejącego zainwestowania i przeznaczonego pod zainwestowanie w poprzednich edycjach planu. W połączeniu z terenami przeznaczonymi w dotychczasowych dokumentach planistycznych pod zabudowę, wyczerpują w zasadzie wynikające z warunków ekofizjograficznych możliwości zainwestowania terenu wsi.

Teren tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magury Wilkowickiej - utrzymanie istniejącego zagospodarowania.

Przekształcenia powierzchni ziemi oraz litosfery

Realizacja ustaleń projektu planu, dotyczących nowych obszarów zainwestowania kubaturowego powodować będzie przekształcenia powierzchni ziemi oraz gruntów. Zagrożenia i zmiany dla powierzchni ziemi oraz gruntów związane będą z:

- pracami budowlanymi towarzyszącymi przygotowaniu terenu dla potrzeb realizacji zadań związanych z planowanym zagospodarowaniem terenu (nowa zabudowa i infrastruktura),
- wytwarzaniem odpadów komunalnych.

Wpływ realizacji ustaleń na powierzchnię ziemi i grunty przejawiać się będzie w formie bezpośredniej i pośredniej. Oddziaływanie bezpośrednie będzie miało charakter jednorazowy i wystąpi w momencie zajęcia terenu pod planowane inwestycje. Wierzchnia warstwa litosfery (gleba) występująca pod planowaną zabudową kubaturową zostanie zniszczona i w konsekwencji wykluczona z przyrodniczego użytkowania. Oddziaływanie pośrednie związane będzie ze zmianami właściwości i parametrów komponentów środowiska rozłożonych w czasie. Rezultatem będzie przekształcenie gleby, obejmujące mechaniczne jej zniszczenie, zniekształcenie wskutek zagęszczenia i ugniatania, przesuszenie lub zawodnienie spowodowane zakłóceniem stosunków wodnych. Część gruntów w wyniku planowanych prac związanych z przebiegiem liniowych urządzeń infrastruktury technicznej może zmienić swoje parametry (w wyniku np. zagęszczenia gruntów), nie zostanie jednak wyłączona z przyrodniczego użytkowania (możliwe jest ponowne wykorzystanie humusu). Największe zagrożenia dla powierzchni ziemi związane będą ze zubożeniem siedlisk górskich łąk w rejonach realizacji obiektów kubaturowych oraz sportowych urządzeń terenowych. Oddziaływanie bezpośrednie polega na fragmentacji drzewostanów i siedlisk chronionych, wypieraniu unikatowych roślin, na mechanicznym uszkodzeniu roślinności lub gleby. Uszkodzenie łąk, prócz zubożenia siedlisk, jest w dalszej kolejności przyczyną uruchamiania procesów erozyjnych. W wyniku projektowanego zagospodarowania terenu będą powstawały odpady komunalne oraz odpady pochodzące z działalności usługowej. Odpady komunalne powstające w analizowanym obszarze, będą unieszkodliwiane poza obszarem gminy. Oddzielnym zagrożeniem dla gruntów i wierzchniej warstwy litosfery są „dzikie” wysypiska odpadów, które mogą pojawiać się lokalnie i okresowo.

Teren tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magury Wilkowickiej – bez przekształcenia powierzchni ziemi, w ramach istniejącego zagospodarowania.

Wpływ na hydrosferę

Działalność bytowa i usługowa na terenach objętych ustaleniami projektu planu będzie źródłem powstawania ścieków komunalnych i opadowych. Potencjalnymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych są:

- wprowadzanie do sieci hydrograficznej niedostatecznie oczyszczonych ścieków bytowo - gospodarczych,
- zanieczyszczone wody opadowe,
- infiltracja zanieczyszczonych wód powierzchniowych powodująca zanieczyszczenie wód podziemnych.

Ze względu na zachowanie istniejących warunków środowiskowych oraz dużą wrażliwość środowiska wodnego na zanieczyszczenia obowiązek wyposażanie obiektów w systemy odprowadzania oraz ewentualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków sanitarnych, technologicznych i wód opadowych powinien być bezwzględnie przestrzegany. Wpływ na hydrosferę przejawiać się może w sytuacjach awaryjnych i przy braku odpowiednich zabezpieczeń, w formie bezpośredniej i pośredniej. Oddziaływanie bezpośrednie o charakterze jednorazowym i punktowym. Oddziaływanie pośrednie związane będzie ze zmianami właściwości i parametrów komponentów środowiska rozłożonych w czasie.

Realizacja ustaleń projektu planu, dotycząca nowych obszarów przeznaczonych pod usługi sportu i rekreacji ze względu na ograniczony charakter zagospodarowania (ograniczenie powierzchni obiektów kubaturowych, wyposażenie w sanitariaty) oraz wykorzystanie terenów w sposób zorganizowany nie powinny powodować znacznego wpływu na środowisko wodne.

Wpływ na atmosferę

Jakość powietrza atmosferycznego na obszarze wsi Wilkowice jest uzależniona od wielu czynników, zarówno o charakterze naturalnym, jak i sztucznym.

Pod względem pochodzenia, można wyróżnić następujące źródła zanieczyszczeń:

- powstające na analizowanym terenie,
- pochodzące z terenu i spoza terenu gminy.

Pod względem rodzaju można wyróżnić zanieczyszczenia emitowane przez:

- urządzenia do wytwarzania energii cieplnej (indywidualne kotły CO),
- środki transportu zbiorowego i indywidualnego (komunikacja autobusowa, ruch lokalny).

Pod względem charakteru, można wyróżnić zanieczyszczenia:

- gazowe (CO₂, SO₂, CO, CH₄ i inne),
- pyłowe (pyły mineralne różnych frakcji, popioły i sadza),
- aerozolowe (kondensacja pary wodnej i kwaśnych deszczów na cząstkach pyłowych),
- biologiczne (pyłki roślin, zarodniki grzybów, drobnoustroje).

Obecny stan powietrza atmosferycznego jest powodowany głównie emisją zanieczyszczeń z indywidualnych palenisk, opalanych często niskim gatunkami węgla. W wyniku realizacji planowanych inwestycji zarówno oddziaływanie bezpośrednie jak i oddziaływanie pośrednie związane będzie ze zmianami właściwości i parametrów komponentów środowiska rozłożonych w czasie. Przy założeniu rozbudowy sieci gazowych i elektroenergetycznych z preferowaniem gazu ziemnego i energii elektrycznej dla celów grzewczych oraz zastępowaniu tradycyjnych źródeł energii źródłami alternatywnymi nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza spowodowanego emisją zanieczyszczeń z obiektów powstałych na skutek realizacji zapisów projektu planu. Może nastąpić jedynie, w wyniku wzmożenia ruchu samochodowego, wzrost emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych.

Wpływ na klimat akustyczny

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany dla lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Zjawisku hałasu towarzyszą drgania mechaniczne wytwarzane przez pojazdy czy maszyny, wstrząsy, infradźwięki i ultradźwięki.

Hałas i wibracje powodują pogorszenie jakości środowiska przyrodniczego, a w konsekwencji:

- a) utratę przez środowisko naturalne istotnej wartości, jaką jest cisza;
- b) zmniejszenie (lub utratę) wartości terenów rekreacyjnych;
- c) zmianę zachowań ptaków i innych zwierząt (stany lękowe, zmiana siedlisk, zmniejszenie liczby składanych jaj, spadek mleczności zwierząt i inne).

W wyniku realizacji zapisów projektu planu głównymi źródłami hałasu w środowisku pozostanie transport drogowy odbywający się szlakami komunikacyjnymi oraz hałas pochodzący z obiektów mieszkalnych z noclegową bazą wypoczynkowo-turystyczną i urządzeń sportowych:

- > Hałas i wibracje w otoczeniu dróg zależą od natężenia ruchu, struktury i prędkości pojazdów oraz stanu nawierzchni. Na etapie przeprowadzania inwestycji budowlanych związanych utworzeniem nowych terenów zainwestowanych przewiduje się wzrost oddziaływania akustycznego, związany z prowadzeniem prac budowlanych oraz ze zwiększonym transportem samochodów ciężarowych obsługujących większe inwestycje (dostarczanie elementów do budowy, wywóz ziemi itp.). W trakcie prowadzenia prac budowlanych wystąpi również zwiększona emisja zanieczyszczeń pyłowych, spowodowana tymi pracami jak i ruchem pojazdów obsługujących budowę obiektów. Ma to również istotne znaczenie, z uwagi

na sąsiadujące z terenami przeznaczonymi pod zainwestowanie tereny leśne i miejsca bytowania zwierząt.

- > Hałas i wibracje na terenach mieszkaniowych i w otoczeniu zespołów obiektów sportowo - rekreacyjnych:
  - w wyniku realizacji planowanych inwestycji zarówno oddziaływanie bezpośrednie jak i oddziaływanie pośrednie związane będzie ze zmianami właściwości i parametrów klimatu akustycznego obszarów, rozłożonych w czasie; ma ono również istotne znaczenie dla sąsiadujących z terenami przeznaczonymi pod zainwestowanie terenów leśnych i miejsc bytowania zwierząt;
  - na etapie prowadzenia inwestycji budowlanych związanych utworzeniem nowych terenów zainwestowanych przewiduje się wzrost oddziaływania akustycznego, związany z prowadzeniem prac budowlanych oraz ze zwiększonym transportem samochodów ciężarowych obsługujących większe inwestycje (dostarczanie elementów do budowy, wywóz ziemi itp.);
  - na etapie użytkowania obiektów największe zagrożenia dla klimatu akustycznego wystąpią w rejonach koncentracji obiektów kubaturowych i terenowych związanych z obsługą ruchu turystycznego i rekreacyjnego; w sytuacji dopuszczenia do całorocznego użytkowania turystycznego nowych obszarów, tj. występujących zarówno w sezonie wegetacyjnym (np. turystyka piesza) jak i w sezonie poza wegetacyjnym (narciarstwo) będzie to oddziaływanie ciągłe; wpływ zapisów dopuszczających realizację infrastruktury narciarskiej związany będzie z niszczeniem ich żerowisk, płoszeniem czy odstraszeniem ptaków bytujących zarówno na obszarach otwartych jak i w sąsiednich obszarach leśnych gdyż głównym czynnikiem oddziałującym na faunę ptaków będzie hałas związany z obecnością człowieka oraz eksploatacją urządzeń sportowych i infrastruktury towarzyszącej na tym obszarze.

Obszary problemowe

Powstawania konfliktów i kolizji pomiędzy zagospodarowaniem przestrzeni, a środowiskiem przyrodniczym można się spodziewać nie tylko w odniesieniu do poszczególnych rodzajów zabudowy i zależności wprost. W wyniku nakładających się zagrożeń dla jakości komponentów środowiska, ciągłości powiązań przyrodniczych czy walorów krajobrazowych powstają obszary o szczególnej koncentracji kolizji (obszary znaczącego oddziaływania na środowisko). Do potencjalnych obszarów występowania skumulowanych skutków negatywnego oddziaływania na środowisko, związanych z rozwojem istniejących form zagospodarowania i zainwestowania występujących na obszarze opracowania, należą:

- rozprzestrzenianie się nowej zabudowy poza istniejącą tkankę osadniczą - uszczuplenie powierzchni trwałych użytków zielonych będących siedliskami chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz miejscami żerowisk i lęgówisk ptaków;
- presja budownictwa mieszkaniowego i letniskowego oraz związanej z nią infrastruktury komunikacyjnej na polany śródleśne i tereny podleśne - obniżenia walorów przyrodniczych i krajobrazowych, niekorzystnych przekształceń naturalnego ukształtowania terenu oraz naruszenia harmonii otoczenia czy osłabienia struktur istotnych dla funkcjonowania przyrody i zagrożenie dla zachowania ciągłości połączeń ekologicznych;
- tereny istniejących tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magury Wilkowickiej - potencjalne osłabienie struktur istotnych dla funkcjonowania przyrody, zanikanie roślinności naturalnej na rzecz gatunków synantropijnych (obcych);
- tereny zainwestowane położone w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemi - możliwość wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń życia i zdrowia ludzi oraz utraty mienia;
- tereny zieleni łęgowej - zagrożone w zachowaniu i utrzymaniu jej w ciągłości przestrzennej i niezmiennym reżimie hydrologicznym gwarantującym warunki bytowania ryb i innych organizmów wodnych oraz możliwość ich migracji.

Na mapie nr 2, będącej załącznikiem niniejszej prognozy zobrazowano obszary zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wsi, wynikające z projektu zmiany planu. Oznaczono na mapie tereny „nowego” zainwestowania przeznaczonego pod:

- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i letniskową,
- usługi sportu i rekreacji;

oraz wskazano obszary i kierunki ekspansji w tereny chronione i przewidziane do ochrony.

2.3 przewidywanego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000

Z zamieszczonych w rejestrze Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA na terenie objętym planem znajduje się tylko niewielki północny fragment obszaru projektu planu położony jest w granicy obszaru Natura 2000 - **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH240023 „Beskid Mały”** - enklawa obejmująca partie szczytowe oraz północne i wschodnie stoki Magurki Wilkowickiej.

Na terenie OOS Beskid Mały, spośród siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I do Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, występuje 15 siedlisk. Na terenie gminy są to: żyzne buczyny (kod 9130), kwaśne buczyny (kod 9110), górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (płaty bogate florystycznie kod 6230), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510). Na terenie OOS Beskid Mały występują również gatunki wymienione w załączniku II do wspomnianej Dyrektywy (7 gatunków ssaków, 2 gatunki płazów i 2 gatunki roślin). Ponadto występuje tu szereg innych ważnych gatunków roślin i zwierząt. Celem tworzenia sieci Natura jest ochrona różnorodności biologicznej poprzez zachowanie siedlisk naturalnych oraz gatunków dzikiej flory i fauny, będących przedmiotem zainteresowania Wspólnot Europejskich, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu.

W obszarach Natura 2000 dopuszczona jest realizacja tylko takich przedsięwzięć, które nie pogorszą stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków na wyznaczonym obszarze. Dotyczy to również planowanych inwestycji w jego sąsiedztwie, o ile mogłyby mieć potencjalnie negatywny wpływ na walory przyrodnicze przedmiotowego obszaru. Obowiązuje zasada, że użytkowanie nie może spowodować zaniku chronionych siedlisk, zmniejszenia powierzchni czy zaburzenia jego struktury i funkcji. W wielu przypadkach może się okazać, że kontynuacja dotychczasowego sposobu użytkowania terenu jest niezbędnym warunkiem utrzymania danego typu siedliska (np. siedliska łąkowe powstałe w wyniku działalności człowieka).

Ponadto generalne zasady postępowania na obszarach Natura 2000 zostały zapisane w art. 33 ustawy o ochronie przyrody. Szczegółowe zasady, dostosowane do wymogów ochronnych każdego obszaru, ustalane są indywidualnie dla każdego z tych obszarów poprzez zapisy planu ochrony. Plany ochrony przygotowane zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie trybu i zakresu opracowania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 i są podstawowym źródłem informacji o zasadach gospodarowania na obszarach Natura 2000. Najważniejszą zasadą odnoszącą się do obszarów Natura 2000 jest zakaz podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan przyrody na tych obszarach. Do czasu sporządzenia odpowiednich opracowań przyrodniczych, w przedsięwzięciach inwestycyjnych prowadzonych w niewrażliwych punktach sąsiadujących z obszarami sieci Natura 2000 należy podjąć działania ograniczające postępowanie prowadzące do pogorszenia stanu siedlisk. W myśl zapisów Działu V - Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz na obszar Natura 2000 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko instrumentem temu służącym jest procedura przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, stanowiąca część postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jak dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie będącego bezpośrednio związanym z ochroną tego obszaru.

W ramach oceny określa się, analizuje oraz ocenia oddziaływanie przedsięwzięć na obszary Natura 2000, biorąc pod uwagę także kumulowanie się oddziaływań z innymi przedsięwzięciami.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania nie wpływają na wzrost zagrożenia, w stosunku do obowiązujących rozwiązań, na bezpośrednie i pośrednie cele i przedmiot ochrony. Zmiana zagospodarowania nie powinna wpłynąć negatywnie na pogorszenie integralności występujących na sąsiednich obszarach Natura 2000. Dla terenów położonych w granicach Obszaru Natura 2000 w tekście planu ustalono:

- zachowanie i ochronę kompleksów leśnych lasów państwowych i fragmentów lasów i zadrzewień niepaństwowych,
- zakaz lokalizacji wszelkich przedsięwzięć mogących naruszyć chronione siedliska i gatunki w obszarze,
- zgodnie z ustawą o ochronie przyrody w granicach obszaru obowiązują przepisy dotyczące działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz, po jego ustanowieniu, plan zadań ochronnych lub plan ochrony obszaru.

Przy przebudowie i modernizacji tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magury Wilkowickiej, w celu zapobiegania i ograniczenia ich wpływu na środowisko przyrodnicze, należy maksymalnie zachować istniejące ukształtowanie terenu i jego pokrycie oraz wskazać rozwiązania zapobiegające lub minimalizujące wpływ zagospodarowania na zasoby środowiska naturalnego, walory przyrodnicze terenu oraz zwierzęta, w tym m.in. przy przystosowywaniu tras pieszych do funkcji tras narciarskich prace należy prowadzić w sposób niezagrażający środowisku wodno-gruntowemu, przy minimalnym przekształceniu powierzchni i oszczędnym korzystaniu z terenu, a po zakończeniu prac teren należy przywrócić do stanu pierwotnego; w trakcie eksploatacji nie należy prowadzić sztucznego naśnieżania i oświetlania, a po zakończeniu sezonu narciarskiego demontować urządzenia zabezpieczające trasę.

Ze względu na stosunkowo niewielkie poszerzenia terenów przewidzianych pod zainwestowanie kubaturowe (ok. 10 ha), nie występuje konieczność przeprowadzania działań kompensacyjnych prowadzących do wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięć i zachowanie walorów krajobrazowych.

2.4 potencjalnych zmian w środowisku, w przypadku braku realizacji planu

- Plan zagospodarowania przestrzennego jest miejscem gdzie następuje konkretyzacja kierunków rozwoju i zamierzeń zapisanych w „Studium...”. Zgodnie z zapisami ustawowymi prowadzenie polityki przestrzennej przy braku planu zagospodarowania przestrzennego skutkować będzie koniecznością zastosowania innych procedur - decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzje o warunkach zabudowy. Podejmowanie decyzji w tym trybie nie wymaga zachowania spójności z przyjętymi w studium kierunkami rozwoju gminy.
- Teren w zasięgu Parku Krajobrazowego Beskidu Małego i jego otuliny - obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z powołania parku wraz z otuliną.
- Dla ochrony zasobów przyrody plan tworzy systemy terenów otwartych w ramach, których adaptowano tereny lasów i zadrzewień, wód powierzchniowych, rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wyznaczono tereny do zadrzewień i zalesień oraz tereny ciągów ekologicznych towarzyszącym dolinom rzecznych. Wyznaczone ciągi tworzą spójne przestrzenne ruszty ekologiczne umożliwiające odpowiednie powiązania ekologiczne (korytarze migracji). Z chwilą rezygnacji z ustaleń prawa miejscowego, przy dużym nacisku inwestycyjnym w tym obszarze, bezpowrotnie mogą zostać utracone możliwości zabezpieczenia i urządzenia odpowiednich tras migracji i wymiany gatunków, a co za tym idzie zubożenia lokalnych zasobów przyrodniczych.

2.5 istotnych problemów ochrony środowiska w obszarze objętym planem

Każda ingerencja w środowisku przyrodniczym zawsze wiąże się z powstaniem zmian, które mają na nie wpływ. Na stan jakości środowiska wywiera wpływ: gospodarcza działalność człowieka, osadnictwo i infrastruktura techniczna, powodujące między innymi emisję zanieczyszczeń do powietrza i gleb, wytworzenie ścieków i odpadów, zmianę klimatu akustycznego, zmniejszenie odporności środowiska biotycznego na degradację, wzrost częstotliwości występowania nadzwyczajnych zagrożeń.

Stan jakości środowiska gminy Wilkowice ustalono na podstawie oceny zamieszczonej w „Opracowaniu ekofizjograficznym” i obrazują go następujące elementy:

- Degradacja powierzchni ziemi - główne problemy związane są z:
  - wytwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów - na terenie gminy zdarzają się „dzikie” wysypiska odpadów komunalnych, głównie przy trasach komunikacyjnych oraz w dolinach lokalnych cieków, wpływają one niekorzystnie na stan czystości gruntów oraz wód powierzchniowych i podziemnych,
  - powiększaniem powierzchni zainwestowanych - stale następuje powiększenie areału gruntów wykorzystanych z użytkowania rolniczego i terenów otwartych oraz zmiany użytkowania tych gruntów na rzecz zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej (drobny przemysł, składy, magazyny), a także dróg oraz obiektów i urządzeń towarzyszącej infrastruktury technicznej co powoduje odkształcenia powierzchni ziemi, zarówno na etapie realizacji inwestycji (krótkoterminowe), jak i długoterminowe (zajęcie powierzchni przez zabudowę).
- Zanieczyszczenie gleb - część gruntów obszaru gminy wskutek działalności rolniczej oraz zabudowy uległa znacznemu przekształceniu, a gleby wskutek zmian stosunków wodnych i zanieczyszczeń atmosferycznych uległy degradacji (osuszenie, zawodnienie, zakwaszenie), również prowadzona w minionych latach intensywna gospodarka rolna spowodowała wzrost zawartości metali ciężkich w glebach obszaru gminy. Do głównych źródeł zanieczyszczeń gleb należy zaliczyć:
  - przenożenie upraw rolnych - nadmiar nawozów działa szkodliwie i narusza równowagę między naturalnymi składnikami gleby, co może prowadzić do zasolenia, zakwaszenia, nadmiernego wzrostu zawartości związków azotu i fosforu,
  - brak kanalizacji - mieszkańcy obszarów nie objętych kanalizacją, gromadzą ścieki bytowe w osadnikach przydomowych, które często bywają nieuszczelnione i zdarza się, że nadmiar nieoczyszczonych ścieków z osadników odpływa bezpośrednio do wód powierzchniowych, lub do gruntu, co skutkuje zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, wód podziemnych oraz gruntu,
  - zanieczyszczenia komunikacyjne - wzrastająca liczba pojazdów na drogach gminy powoduje wzrost zagrożenia dla gleb w bezpośrednim otoczeniu dróg.
- Stan czystości wód powierzchniowych - niezadawalająca, powodem niezadawalającej jakości wód powierzchniowych są: niedostateczne oczyszczanie ścieków w oczyszczalniach oraz brak kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich, w efekcie czego część zanieczyszczeń jest zrzucała do sieci hydrograficznej i gruntu w sposób nielegalny i nie podlega żadnej kontroli.
- Stan czystości wód podziemnych - wody podziemne monitorowane poza terenem gminy, z badań na punktach pomiarowych poza obszarem gminy wynika, że wody kredowe badane w punkcie w Bielsku-Białej były III klasy jakości, wody kredowe badane na Szyndzielni wykazały jakość II klasy, natomiast

w Żywcu wody czwartorzędowe III klasy jakości. Potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest istniejące składowisko odpadów komunalnych przy ul. Woprowskiej w Wilkowicach.

- Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego - obszar gminy Wilkowice wraz z pozostałymi gminami strefy bielsko- żywieckiej zaliczono do klasy C ze względu na zawartość pyłu zawieszono PM10 oraz ze względu na zawartość benzo(a)pirenu. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszono PM10 oraz benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z niewielkimi prędkościami wiatru. Przyczyną wystąpienia przekroczenia może być również napływ zanieczyszczeń spoza kraju. Dodatkowo stężenia zanieczyszczeń zależą od aktualnie panujących warunków meteorologicznych.
- Emisja hałasu - W obszarze gminy uciążliwość oddziaływań akustycznych, spowodowana jest wieloma czynnikami m.in., jakością sieci drogowej, stopniem urbanizacji, koncentracją usług turystycznych, występowaniem małych zakładów rzemieślniczych (głównie w zakresie przetwórstwa drewna) zlokalizowanymi w zabudowie mieszkaniowej - brak aktualnych pomiarów natężenia hałasu.
- Promieniowanie elektromagnetyczne - główne źródła to urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1 - 300 000 MHz, do których należą urządzenia radionadawcze i telewizyjne, urządzenia elektroenergetyczne o napięciu znamionowym powyżej 110 kV - brak danych.
- Przekształcenie szaty roślinnej - rozszerzanie się terenów zabudowy mieszkaniowej oraz postępujące rozdrobnienie i rozproszenie wiejskiej struktury osadniczej, rozwój działalności produkcyjnej i infrastruktury transportowej oraz położenie na skrzyżowaniu istotnych szlaków komunikacyjnych sprzyjają powiększaniu się skali synantropizacji flory i fauny; zajmowanie nowych terenów pod zabudowę i rozbudowa sieci dróg prowadzi do niekorzystnych zmian w środowisku biotycznym polegających m.in. na jego fragmentacji, zubożenia rodzimych biocenoz wyrażającego się zanikaniem roślinności naturalnej.
- Zagrożenia powodowane czynnikami naturalnymi
  - zagrożenie powodziowe - główne zagrożenia powodziowe spowodowane są deszczami nawalnymi występującymi najczęściej w czerwcu, lipcu, sierpniu i wrześniu oraz wodami roztopowymi; zasięg zalewów powodziowych mieści się w części pogórskiej w granicach terasy zalewowej potoków, największe zagrożenie stanowi rzeka Biała i jej dopływ - Białka,
  - zagrożenie ruchami masowymi - procesom erozyjno-osuwiskowym sprzyja obserwowana na terenie gminy stromość stoków, ich lokalne wylesienia, a także gwałtowne ulewy i długotrwałe opady, występujące w porze letniej, które w połączeniu ze znacznymi spadkami i głębokością koryt potoków intensyfikują procesy erozyjne (np. podcinanie brzegów), również struktura geologiczna podłoża stwarza w specyficznych warunkach (dostępu wody do warstwy ilastej), dogodne warunki do uaktywnienia się osuwisk.
- Zagrożenie czynnikami nadzwyczajnymi - poważną awarią nazywamy zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Uwzględniając położenie geograficzne, charakter, rolę i miejsce w gospodarce, podstawowych zagrożeń w obszarze Wilkowic należy dopatrywać się w niebezpieczeństwach związanych z degradacją środowiska naturalnego wynikającego z codziennej działalności człowieka, naruszeń zasad technologicznych i nieprzestrzeganiu przepisów bezpieczeństwa pracy.

Kontynuacja obecnego użytkowania i zagospodarowania terenu będzie przede wszystkim ciągłym źródłem oddziaływania na środowisko z uwagi na dalszą emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych ze źródeł punktowych i liniowych do powietrza atmosferycznego, wytwarzania i unieszkodliwiania odpadów, odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych oraz pobór wód podziemnych. W związku z tym, należy liczyć się z możliwością wystąpienia, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie, problemów związanych z pogłębieniem następujących zjawisk:

- niekontrolowanym spływem nieoczyszczonych ścieków pochodzących z kanalizacji sanitarnej oraz zanieczyszczonych wód opadowych z dróg, placów, parkingów i odwodnień, do środowiska gruntowo-wodnego,
- emisjami pochodzącymi z spalania paliw w procesach grzewczych i technologicznych do powietrza atmosferycznego,
- wzrostem poziomu hałasu pochodzącego z procesów produkcyjnych, usługowych i komunikacji,
- możliwością wystąpienia sytuacji awaryjnych.

Nie należy spodziewać się istotnych zmian w środowisku, w stosunku do stanu obecnego - oddziaływanie w porównywalnej lub większej skali występuje w tym terenie od ponad 20 lat, w tym czasie nie stwierdzono istotnego pogarszania się analizowanych parametrów środowiska. Przedsiębiorstwa produkcyjne winny prowadzić działalność w oparciu o wymagane prawem dokumenty z zakresu ochrony środowiska (decyzje, zgłoszenia, pozwolenia itp.) w dopuszczalnym zakresie. Należy dążyć do powstrzymania rozwoju zagospodarowania w formie rozproszonej, gdyż taki charakter rozwoju przestrzennego pociąga za sobą degradację krajobrazu, wysokie niewspółmierne do wartości nieruchomości koszty doprowadzenia technicznego uzbrojenia terenu oraz zaległości w wyposażeniu zabudowy w infrastrukturę techniczną, niezbędną do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Wpisanie do planu obowiązków związanych z eliminacją negatywnych oddziaływań, wprowadzie nie wyeliminuje w całości możliwych zagrożeń, ale z pewnością przyczyni się do ograniczenia wpływu tych uciążliwości.

3. ROZWIĄZANIA PLANISTYCZNE MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

3.1 Tereny zainwestowane

Dla terenów zainwestowanych wyznaczonych projektem planu ustalono warunki zagospodarowanie mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe.

Rozwiązania zawarte zostały w tekście planu: Rozdział II - Przepisy obowiązujące dla całego obszaru objętego planem i Rozdział III - Przepisy szczegółowe dotyczące poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi, w zakresie:

tworzenia warunków ochrony środowiska

- obowiązek utrzymania wysokich standardów środowiska przyrodniczego, a w szczególności czystości wód, powietrza atmosferycznego i gleb,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko - jest wymagane bezpośrednio z mocy prawa, zakaz nie dotyczy robót budowlanych związanych z komunikacją i infrastrukturą techniczną określonych w planie,
- dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny może być wymagany przez właściwy organ, dopuszcza się na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- dopuszczenie prowadzenia wyłącznie takiej działalności usługowej i usługowo - produkcyjnej, której uciążliwość dla środowiska powodowana przez hałas oraz zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby nie przekroczy wartości dopuszczalnych standardów jakości środowiska na terenie i poza terenem, do którego prowadzący ją posiada tytuł prawny,
- obowiązek sukcesywnej realizacji systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych,
- dla wód opadowych i roztopowych z parkingów i powierzchni szczelnych terenów usługowo-produkcyjnych - nakaz podczyszczania przed odprowadzeniem do odbiornika,
- nakaz odbioru i gromadzenia odpadów w systemie zorganizowanym, przy stosowaniu na całym obszarze jednolitych zasad - zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy,
- obowiązek zachowania, w odpowiednich proporcjach dla poszczególnych przeznaczeń, „powierzchni biologicznie czynnych” oraz intensywności zabudowy,
- obowiązek zachowania stref wolnych od zabudowy od: linii brzegowej lasu, sieci i urządzeń technicznych, cmentarzy, krawędzi jezdni dróg publicznych,
- nakaz zapewnienia właściwych warunków ochrony przed hałasem obszarów o różnych funkcjach i przeznaczeniu;

ochrony powierzchni ziem, gleb i kopalin

- zakaz budowy nowych obiektów budowlanych poza terenami wyznaczonymi w planie i na zasadach ustalonych planem,
- dla terenów przeznaczonych dla różnego typu zabudowy ustalono minimalne wielkości działek i ich szerokości,

- zachowanie w formie niezabudowanej części powierzchni działki budowlanej odpowiednio dla typów zabudowy,
- zakaz odprowadzania ścieków oraz nieoczyszczonych wód opadowych i roztopowych w sposób pogarszający stan gleb;

ochrony wód

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągu komunalnego - sukcesywna rozbudowa sieci wodociągowej,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących przyczynić się do pogorszenia jakości wód, w tym mogących przyczynić się do pogorszenia jakości wód podziemnych GZWP nr 447,
- na terenach zabudowy sąsiadujących z wodami powierzchniowymi, w celu umożliwienia dostępu, nakaz zachowania odpowiedniej odległości obiektów kubaturowych i ogrodzeń od linii brzegu,
- zakaz odprowadzania ścieków bytowych oraz wód opadowych i roztopowych w sposób pogarszający jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- odprowadzanie ścieków do sukcesywnie rozbudowywanej gminnej sieci kanalizacyjnej, do czasu realizacji systemów kanalizacyjnych dopuszcza się wykorzystanie oczyszczalni grupowych, zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków,
- obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania porządku i czystości na terenie gminy;
- nakaz stosowania ograniczeń w użytkowaniu terenów wynikających z zasięgu stref ochrony bezpośredniej i pośredniej gminnych ujęć wody;

ochrony powietrza

- zakaz przekraczania dopuszczalnego poziomu emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza atmosferycznego,
- dopuszczenie w zaopatrzeniu w ciepło do stosowania indywidualnych wysokosprawnych systemów z wykorzystaniem atestowanych urządzeń grzewczych zapewniających zachowanie dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza,
- docelowo zaspokojenie potrzeb w zakresie zaopatrzenia w gaz ziemny, z sieci zewnętrznej,
- realizację zieleni o charakterze izolacyjno-osłonowym na granicach terenów usługowo-produkcyjnych i komunikacyjnych z mieszkaniowymi;

ochrony świata roślinnego i zwierzęcego

- obowiązek zachowania w odpowiedniej proporcji „powierzchni biologicznie czynnych”,
- nakaz realizacji zieleni ozdobnej i izolacyjnej,
- nakaz utrzymania i ochrony zespołów zieleni naturalnej i półnaturalnej,
- obowiązek zachowania niezabudowanej podłej strefy ekotonowej o szerokości zgodnej z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa pożarowego,

ochrony walorów krajobrazowych i kulturowych

- dla ochrony szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obowiązek przestrzegania uwarunkowań ustalonych dla Parku Krajobrazowego Beskidu Małego i jego otuliny,
- w celu zachowania ład przestrzennego i utrzymania charakteru zabudowy wprowadzono zapisy dotyczące gabarytów, formy i nachylenia dachu, wysokości i formy architektonicznej budynków podstawowych i pomocniczych,
- dla obiektów objętych prawną ochroną dziedzictwa kultury wprowadzono odpowiednie warunki zagospodarowania dla obiektów ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków,
- zakaz realizacji, od strony dróg i terenów publicznych, ogrodzeń z prefabrykowanych elementów betonowych oraz stosowania (na terenach zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej) jako materiałów wykończeniowych elewacji listew typu „siding”, blachy falistej i trapezowej,

ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi

- na obszarach sąsiadujących z terenami mieszkaniowymi, usług publicznych, ochrony zdrowia i przeznaczonych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe zakaz przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu,
- zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc postojowych dla odpowiednich przeznaczeń,
- przy ustalaniu lokalizacji obiektów uwzględnić zachowanie odpowiednich odległości obiektów budowlanych od dróg publicznych i urządzeń infrastruktury technicznej;

ochrony przed zagrożeniami, w tym nadzwyczajnymi

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach prawa ochrony środowiska,
- w obrębie obszarów osuwisk aktywnych, aktywnych okresowo lub osuwisk nieaktywnych, przy realizacji nowych obiektów kubaturowych i liniowych, obowiązek uwzględnienia występowanie niekorzystnych warunków geologicznych,

- dla wszystkich budynków, w celu zachowania wymogów ochrony przeciwpożarowej, obowiązek zapewnienia możliwości dojazdu o każdej porze roku, dostępu do zewnętrznego źródła przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz zachowania odpowiedniej odległości od lasu,
- w 50-cio metrowej „strefie ochrony sanitarnej” cmentarzy zakaz lokalizacji obiektów mieszkalnych, zakładów żywienia zbiorowego, produkcji i przechowywania żywności; w odległości do odległości 150 m od granic wszystkie budynki korzystające z wody muszą ją pobierać z sieci wodociągowej.

3.2 Tereny niezainwestowane

Dla terenów niezainwestowanych wyznaczonych projektem planu ustalono warunki zagospodarowanie mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe.

Rozwiązania zawarte zostały w tekście planu: Rozdział II - Przepisy obowiązujące dla całego obszaru objętego planem i Rozdział III - Przepisy szczegółowe dotyczące poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi, w zakresie:

tworzenia warunków ochrony środowiska

- obowiązek utrzymania i ochrony zespołów zieleni stref ekotonowych obrzeży lasów i polan śródleśnych oraz zieleni przywodnej,
- zakaz zabudowy nowymi obiektami kubaturowymi i ustalenie zasad dla zabudowy istniejącej na polach śródleśnych położonych na ciągach korytarzy ekologicznych;

ochrony wód

- obowiązek zapewnienia drożności koryt wód płynących,
- ochrona istniejących sieci i urządzeń melioracji wodnych i możliwość jej rozbudowy;

ochrony świata roślinnego i zwierzęcego

- dla ochrony szczególnych wartości przyrodniczych, obszaru specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 „Beskid Mały” (kod obszaru PLH 240023) obowiązek przestrzegania przepisów dotyczących działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz, po jego ustanowieniu, planu zadań ochronnych lub planu ochrony obszaru, zachowanie i ochronę kompleksów leśnych lasów państwowych i fragmentów lasów i zadrzewień niepaństwowych, zakaz lokalizacji wszelkich przedsięwzięć mogących naruszyć chronione siedliska i gatunki w obszarze,
- nakaz utrzymania i ochrony zespołów zieleni spełniających funkcje przeciwoerozyjne i stanowiących biologiczną strefę ochronną wód,
- utrzymanie istniejących lasów oraz sukcesywną realizację zalesień,
- obowiązek zachowania niezabudowanej podleśnej strefy ekotonowej o minimalnej szerokości zgodnej z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa pożarowego,
- zakaz zabudowy nowymi obiektami kubaturowymi terenów rolnych oraz polan śródleśnych położonych na ciągach korytarzy ekologicznych,
- ograniczenie do niezbędnego minimum zabudowy technicznej koryt rzecznych;

ochrony walorów krajobrazowych i kulturowych

- możliwość realizacji tablic i urządzeń reklamowych jedynie w taki sposób, aby ich lokalizacja i gabaryty nie powodowały nadmiernej ingerencji w krajobraz i nie naruszały ładu przestrzennego;

3.3 Ocena rozwiązań

Można uznać, że ustalenia planu, formułując wymagania w zakresie sposobów zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko opierają się na aktualnie obowiązujących przepisach określających reżimy i zasady ochrony oraz zasadach zagospodarowania zawartych w studium.

Przyjęte rozwiązania dla terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, a zwłaszcza wprowadzenie:

- zakazu lokalizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii,
- dopuszczenie prowadzenie wyłącznie takiej działalności produkcyjno-usługowej i usługowej, której uciążliwość dla środowiska nie przekroczy wartości dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń,
- zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących przyczynić się do pogorszenia jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
- obowiązku docelowego odprowadzenia ścieków sanitarnych, z podstawowej strefy osadniczej wsi, do projektowanego systemu kanalizacji gminnej z bezwzględnym zakazem odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gleby,
- priorytetu dla wykorzystania ekologicznie czystych nośników energii cieplnej,

- nakazu podporządkowania się obowiązującym na terenie całej gminy zasadom utrzymania porządku i czystości, w tym gromadzenia i odbioru odpadów w systemie zorganizowanym,
  - obowiązku ochrony powierzchni biologicznie czynnej oraz odpowiednie kształtowanie zieleni izolacyjno osłonowej wzdłuż granic terenu,
  - nakazu utrzymania ciągłości i ochrona istniejących cieków wraz z zielenią przybrzeżną niską i wysoką stanowiącą ich otulinę biologiczną przy dopuszczeniu realizacji prac zabezpieczających i regulacyjnych cieków związanych z ochroną przeciwpowodziową (pod warunkiem zapewnienia możliwości migracji organizmów wodnych żyjących w tych ciekach),
  - nakazu ochrony przed zabudową zieleni nieurządzonej w strefach ekotonowych obrzeży lasów i polan śródleśnych,
  - nakazu ochrony przed zabudową kubaturową terenów rolnych i zieleni nieurządzonej,
  - zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących naruszyć siedliska chronione w obrębie obszaru Natura 2000 „Beskid Mały” i wartości przyrodniczo krajobrazowe PK Beskidu Małego i jego otuliny,
- pozwalają na stwierdzenie, że przyjęte rozwiązania w pełni uwzględniają kierunki i zasady polityki przestrzennej gminy określone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Wilkowice” oraz zasadami ochrony obszarów aktywnych biologicznie i zabezpieczenia ciągłości wielkoprzestrzennych struktur przyrodniczych ustalonych na szczeblu wspólnotowym i krajowym, w szczególności poprzez:
- zachowanie jednolitych zasad zagospodarowania i uzbrojenia technicznego w całej jednostce gminnej,
  - zasadę kontynuacji i zachowania ciągłości kierunków rozwoju przestrzennego przyjętych we wcześniejszych opracowaniach planistycznych,
  - zachowania wspólnego systemu obsługi komunikacyjnej,
  - próbę powstrzymanie tendencji dalszego rozpraszania sieci osadniczej i zabudowy,
  - optymalne zachowanie terenów otwartych oraz zabezpieczenie ciągłości wielkoprzestrzennych struktur przyrodniczych ustalonych na szczeblu wspólnotowym i krajowym oraz zachowania systemu obszarów aktywnych biologicznie.

4. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

- W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań, minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska przyrodniczego, sposobów zagospodarowania i zainwestowania, w tym w aspekcie wpływu realizacji zapisów projektowanego dokumentu na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz zachowania ich integralności.
- Również przy tworzeniu planu nie analizowano rozwiązań alternatywnych gdyż projekt został poprzedzony aktualizacją „Studium...” w ramach której przeprowadzono stosowne analizy. Na etapie projektu planu przyjęto, jako główną zasadę, zgodność z ustaleniami studium. Uchwała Rady Gminy o przystąpieniu do sporządzenia planu określiła granice obszaru objętego planem.
- Propozycje innych rozwiązań mogą ewentualnie dotyczyć:
  - rozwiązań z zakresu uzbrojenia technicznego obiektów i urządzeń, w tym rezygnacji z rozwiązań czasowych na rzecz docelowych,
  - rezygnacji z projektowanego przeznaczenia.

5. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W granicach obszaru objętego projektem zmiany planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i społeczne poza granicami sołectwa Sopotnia Wielka w gminie Jeleśnia. Nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego o szerokim zasięgu, wykraczającego poza granice kraju. Proponowane w dokumencie ustalenia nie będą skutkowały powstawaniem na terenie opracowania inwestycji, które mogłyby spełniać kryteria zawarte w Konwencji o Ocenach Oddziaływania na Środowisko w Kontekście transgranicznym (Dz. U z 1999 r. nr 96, poz. 1110), a tym samym nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6. INFORMACJE O METODACH I CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIAN MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- Nie ustalono odrębnej metodologii oceny skutków realizacji ustaleń planu. Analizy oddziaływań projektowanych w „Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice we wschodniej części gminy obejmującej obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy”, można dokonać poprzez:
  - analizę zgodności planu z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - na etapie planu miejscowego,
  - analizę zgodności zamierzeń inwestycyjnych z zapisami planu - na etapie decyzji lokalizacyjnych,
  - kontrolę rozwiązań projektowych w zakresie zgodności z planem i z decyzją o uwarunkowaniach środowiskowych - na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę,
  - dopuszczenie obiektu do realizacji - na etapie oddawania obiektu do eksploatacji,
  - kontrolę utrzymania wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnych - poprzez cykliczną analizę realizacji ustaleń planu,
  - monitorowanie realizacji poszczególnych przedsięwzięć w trakcie ich realizacji w ramach wprowadzonego zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących naruszyć siedliska chronione w obrębie obszaru Natura 2000 „Beskid Mały”.
- Zasadnym wydaje się monitorowanie zmian w środowisku na terenie całej jednostki gminnej, dla następujących parametrów:
  - zmian w strukturze użytkowania gruntów,
  - procesu tworzenia spójnego systemu obszarów chronionych,
  - zmian w gospodarce zasobami wodnymi,
  - zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska.
- Do analizy monitorowania wdrażania zadań i ustaleń zawartych w projekcie planu oraz ich skutków środowiskowych można przyjąć system wskaźników przyjętych w opracowaniach strategicznych dla gminy i powiatu. Proponowany system wykorzystując dane pochodzące z obecnie funkcjonującego systemu monitoringu środowiska pozwala na ustalenie bezpośrednich relacji pomiędzy czynnikami presji a stanem środowiska oraz na bieżąco może korygować zachodzące zmiany. Państwowy monitoring środowiska prowadzony przez Państwowy Inspektorat Środowiska umożliwia prowadzenie pomiarów, ocen i prognoz środowiska z zakresu jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb, lasów i wykrywania skażeń. Zmiana planu nie wprowadza dodatkowych szczególnych przeznaczeń w stosunku do obowiązującego planu i dlatego prowadzenie monitoringu stanu środowiska dla opracowań na szczeblu gminnym lub sołectwa jest wystarczające.

7. WNIOSKI KOŃCOWE - STRESZCZENIE

Poniższe wnioski charakteryzują sytuację planistyczną obszaru i dotyczą przestrzennego rozwoju w kontekście konieczności ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych całego obszaru opracowania:

- Projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice we wschodniej części gminy obejmującego obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy”, sporządzony w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.
- Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice we wschodniej części gminy obejmującej obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy” jest załącznikiem do dokumentu podstawowego i stanowi realizację zapisów Działu IV ustawy z dnia 3 października 2008 roku o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013r., poz. 1235) dotyczących przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów planów zagospodarowania przestrzennego.
- Obszar i temat opracowania został określony w uchwale Rady Gminy Wilkowice, dla terenu ustalonego w załączniku graficznym do uchwały.
- Zachowano spójność zapisów planu z ustaleniami zawartymi w studium.

- Prognoza przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz oraz na dobra materialne i dobra kultury.
- Dokument prognozy powstawał równocześnie z projektem, w trakcie tworzenia ustaleń planu sprawdzano wpływ projektowanego zagospodarowania i zainwestowania na środowisko przyrodnicze; w konsekwencji dokument prognozy nie zawiera propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań projektu planu.
- Proponowane rozwiązania planistyczne nie eliminują w całości możliwych zagrożeń, wskazują jedynie na sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnych zjawisk.
- Dla szczegółowych rozwiązań planistycznych przywołano wymogi wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony zasobów naturalnych, posadowienia budynków, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi, przeciwpożarowej, przed zalaniem i ruchami masowymi, standardów jakości wód, powietrza, gleby, krajobrazu naturalnego i kulturowego.
- Powstawania konfliktów i kolizji pomiędzy zagospodarowaniem przestrzeni, a środowiskiem przyrodniczym można się spodziewać nie tylko w odniesieniu do poszczególnych rodzajów zabudowy i zależności wprost. W wyniku nakładających się zagrożeń dla jakości komponentów środowiska, ciągłości powiązań przyrodniczych czy walorów krajobrazowych powstają obszary o szczególnej koncentracji kolizji (obszary znaczącego oddziaływania na środowisko). Do potencjalnych obszarów występowania skumulowanych skutków negatywnego oddziaływania na środowisko, związanych z rozwojem istniejących form zagospodarowania i zainwestowania występujących na obszarze opracowania, należą:
  - rozprzestrzenianie się nowej zabudowy poza istniejącą tkankę osadniczą - uszczuplenie powierzchni trwałych użytków zielonych będących siedliskami chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz miejscami żerowisk i lęgówisk ptaków;
  - presja budownictwa mieszkaniowego i letniskowego oraz związanej z nią infrastruktury komunikacyjnej na polany śródleśne i tereny podleśne - obniżenia walorów przyrodniczych i krajobrazowych, niekorzystnych przekształceń naturalnego ukształtowania terenu oraz naruszenia harmonii otoczenia czy osłabienia struktur istotnych dla funkcjonowania przyrody i zagrożenie dla zachowania ciągłości połączeń ekologicznych;
  - tereny istniejących tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magury Wilkowickiej - potencjalne osłabienie struktur istotnych dla funkcjonowania przyrody, zanikanie roślinności naturalnej na rzecz gatunków synantropijnych (obcych);
  - tereny zainwestowane położone w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemi - możliwość wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń życia i zdrowia ludzi oraz utraty mienia;
  - tereny zieleni lęgowej - zagrożone w zachowaniu i utrzymaniu jej w ciągłości przestrzennej i niezmiennym reżimie hydrologicznym gwarantującym warunki bytowania ryb i innych organizmów wodnych oraz możliwość ich migracji.
- Obszary konfliktowe: zainwestowanie i zagospodarowanie → tereny otwarte, mają charakter lokalny i nie stanowią dodatkowych barier na głównych ciągach połączeń przyrodniczych.
- Ustalenia planu formułując wymagania z zakresu sposobów zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko oraz poprawy standardów zamieszkania opierają się na aktualnie obowiązujących przepisach określających reżimy i zasady ochrony, zasadach zagospodarowania zawartych w studium. Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania, przyczyniają się w większości do ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko oraz służą niwelacji destrukcyjnych skutków na obiekty objęte prawną ochroną i obszary chronione. Przy opracowaniu planu dla większych obszarów, konkretne szczegółowe przeznaczenie dla poszczególnych działek jest niemożliwe do ustalenia. Taka sytuacja niesie za sobą niebezpieczeństwo nie uwzględnienia wszystkich wymogów ochrony i zabezpieczeń przed zagrożeniami dla projektowanych zamierzeń.

Przy przebudowie i modernizacji tras narciarstwa biegowego w partiach szczytowych Magury Wilkowickiej, w celu zapobiegania i ograniczenia ich wpływu na środowisko przyrodnicze, należy maksymalnie zachować istniejące ukształtowanie terenu i jego pokrycie oraz wskazać rozwiązania zapobiegające lub minimalizujące wpływ zagospodarowania na zasoby środowiska naturalnego, walory przyrodnicze terenu oraz zwierzęta, w tym m.in. przy przystosowywaniu tras pieszych do funkcji tras narciarskich prace należy prowadzić w sposób niezagrażający środowisku wodno-gruntowemu, przy minimalnym przekształceniu powierzchni i oszczędnym korzystaniu z terenu, a po zakończeniu prac teren należy przywrócić do stanu pierwotnego; w trakcie eksploatacji nie należy prowadzić sztucznego naśnieżania i oświetlania, a po zakończeniu sezonu narciarskiego demontować urządzenia zabezpieczające trasę.

- Ze względu na stosunkowo niewielkie poszerzenia terenów przewidzianych pod zainwestowanie kubaturowe (ok. 10 ha), nie występuje konieczność przeprowadzania działań kompensacyjnych prowadzących do wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięć i zachowanie walorów krajobrazowych.
- Proponowane zapisy planu dla całego obszaru zakazują lokalizacji przedsięwzięć mogących naruszyć siedliska w obrębie obszaru Natura 2000. W świetle prawa Unii Europejskiej działania związane z planowaniem zagospodarowania przestrzennego powinny obejmować kierunki polityki nakierowane na zagwarantowanie spójności ekologicznej sieci „Natura 2000” i utrzymać cechy o dużym znaczeniu dla dzikich zwierząt, zwłaszcza te, które umożliwiają migracje, rozmnażanie i wymianę informacji genetycznych. Dla przetrwania dużych ssaków niezbędna jest możliwość swobodnej migracji (i wymiany genów) między poszczególnymi kompleksami leśnymi, stanowiącymi ich ostoje. Wylesiona i zabudowana, centralna część wsi stanowi barierę trudną do przebycia dla migrujących dużych ssaków.
- Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w planie oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem planu, jak i na terenach sąsiednich.
- Ocena potencjalnych przekształceń środowiska, ma charakter hipotetyczny ze względu na niekompletny stan rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych.
- Nie ustalono odrębnej metodologii oceny skutków realizacji ustaleń planu. Można przyjąć, że będzie ona prowadzona z wykorzystaniem procedur z zakresu ochrony środowiska i planowania miejscowego.
- Zachowują aktualności zapisy wszystkich opinii i prognoz sporządzonych wcześniej, dotyczących zagospodarowania przestrzennego na terenie części wsi Wilkowice.

8. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE